OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM.

KURJER ZACHODNI »ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XX. SOSNOWIEC, PIĄTEK, 3 MAJA 1929 ROKU. Nr. 119.

Prenumerata z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 3.50 zł. (zagranicą 6.50 zł.) | Konto czek. PKO. Warszawa—61.553. | Cena egzem. 20 groszy.

Po ślubie córki

OFIARA P. DEWEYA.

Warszawa, 2-5. (Tel. wł.) Doradca finansowy p. Dewey złożył na ręce głównego komendanta policji p. Maleszewskiego 1000 zł. na wdowy i sieroty po poległych policjantach, wyrażając przytem podziękowanie za utrzymanie przez policję wzorowego porządku w czasie ślubu jego córki.

ŁAGODNA LABOUR PARTY.

Londyn, 2-5. (AW.) Ogłoszony program wyborczy Labour Party nie przynosi żadnych nowych projektów i odznacza się stosunkowo wielkiem umiarkowaniem. Ogólnie zwracają uwagę na łagodny przebieg kampanji wyborczej, choć do wyborów pozostaje jeszcze tylko 4 tygodnie.

ANGIELSKI PRZEMYSŁ WĘGLOWY.

Londyn, 2-5. (AW.) Ogłoszone wczoraj statystyki przemysłu węglowego za IV kwartał roku ub. wykazują znaczną poprawę. Straty wyniosły zaledwie 600 tysięcy funtów w porównaniu z 3 miljonami funtów w poprzednim kwartale.

38 MILJONÓW NA GERMANIZACJĘ.

Berlin, 2-5. (AW.) Według przedłożonego tu parlamentowi planu rządowego subwencyj dla Prus Wschodnich, okazuje się, że około 38 miljonów marek rząd Rzeszy przeznacza na cele kolonizacyjne terytorjów, położonych w pobliżu granicy polskiej.

Sprawa wywozu trzody

Z POLSKI DO AUSTRJI

Wiedeń, 2-5. (AW.) Dziś podpisany tu został przez zastępców syndykatu eksporterów polskich bydła i trzody oraz tutejszych komisjonerów układ w sprawie dowozu świń z Polski do Wiednia, zawarty w marcu rb.

Układ ten ma oczywiście charakter czysto prywatny, nie wiadomo jednak, jak się cała sprawa dalej ukształtuje.

„Neue Freie Presse" donosi, że Landbund w rokowaniach w sprawie przesilenia zażądał, aby wydano rozporządzenie, na mocy którego ustanawia się kontyngent dowozu świń w wysokości 560 tysięcy sztuk, tj. w wysokości ustalonej we wstępnej umowie.

Zasadniczo postulat ten został przyjęty, nie wiadomo jednak, czy nie zostanie raczej wybrana droga rokowań z rządem polskim, aby oba rządy umocniły zawartą umowę przez swą gwarancję.

Bomby w Barcelonie.

NOWE ZABURZENIA W HISZPANJI.

Hendaye, 2-5. Z Barcelony nadchodzą wiadomości o nowych zaburzeniach .

Wczoraj rano wybuchły na moście 2 bomby, które zburzyły most.

Równocześnie uległa przerwie całkowitej komunikacja telefoniczna, gdyż główny kabel uszkodzono w kilku miejscach.

Bliższych szczegółów narazie brak.

Na polskie święto narodowe

przybyli dobrzy sąsiedzi.

Warszawa, 2.5. (AW) W dniu dzisiejszym pociągiem wileńskim przybyła delegacja łotewska w osobach wicemarszałka sejmu łotewskiego Quiesisa oraz naczelnika wydziału bałtycko - łotewskiego min. spraw zagranicznych Muntersa.

Na dworcu głównym witali gości: podsekretarz stanu Ministerstwa spraw zagranicznych Wysocki, wicemarszałek Sejmu Dąbski oraz szereg wyższych urzędników Ministerstwa spraw zagranicznych.

O godzinie 13-ej delegacja łotewska przyjęta była na zamku przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej, któremu wręczyła najwyższe odznaczenie łotewskie, mianowicie wielką wstęgę z łańcuchem orderu Trzech Gwiazd.

Po audjencji odbyło się na zamku śniadanie.

Warszawa, 2.5. (AW) „Kurjer Czerwony" zamieszcza wywiad z wicemarszałkiem parlamentu łotewskiego Quiesisem, który powiedział: „Od chwili przekroczenia przez nas granicy polskiej czujemy się jak najlepiej, jak tylko u prawdziwych przyjaciół i jak najlepszych sąsiadów czuć się można".

Pierwsze kroki władz niemieckich

w związku z zajściami w Opolu

Berlin, 2.5. — Urzędowa pruska agencja prasowa donosi: „Rząd pruski odwołał prezydenta policji opolskiej Maya z jego dotychczasowego stanowiska i zarządził przeniesienie go w stan tymczasowego spoczynku od dnia 2 maja r. b.

Odwołanie to nastąpiło na wniosek pruskiego ministra spraw wewn. p. Grzesińskiego, który po powrocie z podróży służbowej w dniu 30 kwietnia zdecydował się na to zarządzenie na podstawie urzędowego sprawozdania o wypadkach, jakie miały miejsce w Opolu w dniu 28 kwietnia r. b. w związku z przedstawieniem trupy teatralnej.

Jednocześnie w związku z temi wypadkami nastąpiło natychmiastowe przeniesienie na inne stanowisko 2-ch wyższych oficerów policji opolskiej.

Samozwańczy „car Michał"

skazany przez sąd w Humaniu na śmierć.

Ryga, 2-5. Z Charkowa donoszą, że w Humaniu zakończył się proces samozwańczego „cara Michała" i członków jego organizacji.

Samego „cara", którego prawdziwe nazwisko brzmi Żmurczuk oraz trzech włościan, najbliższych jego współpracowników, skazano na karę śmierci, resztę zaś oskarżonych na długoterminowe więzienie.

Wielkie wrażenie na ludności wywarło zachowanie się „cara Michała" podczas procesu.

Nie udzielał on żadnych odpowiedzi na pytania sądu i przez cały czas zachowywał milczenie.

Ponieważ władze obawiały się ekscesów ze strony włościan, którzy gromadnie przybyli na proces do Humania, „cara Michała" i innych skazańców wywieziono pod silną eskortą do Kijowa, gdzie ma być wykonany wyrok.

Przepustki

NA GRANICY POLSKO-LITEWSKIEJ.

Wilno, 2-5. Zgodnie z ratyfikowaną ostatnio umową o ruchu granicznym Polski i Litwy od dnia 5 maja wydawać będą posterunki graniczne obu państw przepustki na przekroczenie granicy.

Przepustki takie przysługiwać będą właścicielom gruntów, przeciętych linją graniczną i ich rodzinom.

Pozwolenia takie na przekraczanie granicy polsko - litewskiej ważne będą 6 miesięcy.

Gruzja przeciw Sowietom.

Paryż, 2-5. Przedstawiciel t. zw. narodowego rządu Gruzji, Czchenkeli, wystosował do przewodniczącego komisji rozbrojeniowej w Genewie notę, w której odmawia Litwinowowi prawa występowania w imieniu Gruzji okupowanej przez Sowiety.

Czchenkeli zaznaczył, że jak długo będzie trwała okupacja Kaukazu i Ukrainy przez wojska Z. S. R. R., tak długo Sowiety nie będą w możności zmniejszyć stanu liczebnego swej armji, koniecznej dla zwalczania ruchów niepodległościowych w tych krajach i utrzymywania okupacji.

Tragiczny wypadek

W LESIE POD BYDGOSZCZĄ.

Bydgoszcz, 2-5. Wczoraj wieczorem wydarzył się w Osowej Górze pod Bydgoszczą tragiczny wypadek, który pociągnął za sobą śmierć 11-letniego Jana Kuleszy.

Chłopak, bawiąc się w lesie, wygrzebał z ziemi niewystrzelony pocisk artyleryski, który w pewnej chwili wybuchł i poranił go śmiertelnie.

Wezwane pogotowie przewiozło chłopca do szpitala, gdzie wkrótce zakończył życie.

Termin nowej sesji

przygotowawczej komisji rozbrojeniowej

Genewa, 2.5. (PAT) Szwajc. Ag. Tel. Sprawa odbycia nowej sesji komisji przygotowawczej konferencji rozbrojeniowej w lipcu lub sierpniu napotyka na opór ze strony wielu delegacyj.

Lord Cushendun zastrzegł sobie na środowem posiedzeniu komisji ewentualne postawienie nowych wniosków.

Główna trudność leży w tem, że nawy rząd angielski zostanie utworzony dopiero w czerwcu na podstawie wyników wyborów do parlamentu oraz, że wstępne rozmowy dyplomatyczne na temat rozbrojenia na morzu pomiędzy Anglją a Stanami Zjednoczonemi Ameryki mogą się odbyć dopiero w lipcu i prawdopodobnie będą wymagały dłuższego okresu czasu.

Jest przeto rzeczą możliwą, że dalszy ciąg pracy obecnej komisji konferencji rozbrojeniowej odbędzie się dopiero po 10-tej sesji zgromadzenia wrześniowego Ligi Narodów.

Potworna zbrodnia zbirów germańskich.

Zbezczeszczenie zwłok młodej żydówki.

Bytom, 2-5. Jeszcze nie przebrzmiały echa masakry opolskiej i aktów zakłócenia zebrań niemieckiej ligi pokoju, a już wychodzi na jaw nowa, niebywale potworna i ohydna zbrodnia sprofanowania trupa przez niemieckich nacjonalistów na cmentarzu żydowskim w Hamburgu.

Banda hitlerowców rozkopała świeży grób i wydobywszy trupa młodej niewiasty, dopuściła się na nim, jak lekarze stwierdzili, nie dającego się wprost opisać zbezczeszczenia, poczem zawiesiła zwłoki w pozycji ukrzyżowanej na drzewie, rosnącem obok grobu, na nagrobku zaś umieściła plugawy antysemicki napis.

Zaznaczyć należy, że potwornego czynu dokonali właśnie hitlerowcy, którzy uważają się za przedstawicieli najczystszej krwi Germanów.

Za ujęcie lub naprowadzenie na ślad zbrodniarzy, policja wyznaczyła nagrodę w wysokości 500 marek.

Wszystkim, którzy raczyli wziąć udział w odprowadzeniu na miejsce wiecznego spoczynku drogich nam Zwłok 2464

ś. p. SYLWESTRA SZAFRUGI

i okazali nam tyle cennej pomocy i pociechy, a przedewszystkiem Wielebnemu Duchowieństwu, WWPP.: Dyrektorom T-wa Francusko-Włoskiego, Zawiadowcy kopalni Paryż, Sztygarom, Dozorcom, Urzędnikom i Górnikom, Delegacji Związku Pracowników Umysłowych, Orkiestrze Pracowników kopalń tegoż T-wa, Przyjaciołom i Znajomym Zmarłego — składa serdeczne „Bóg zapłać“

RODZINA.

Za okazane nam współczucie i poniesione trudy, oddając ostatnią przysługę Mężowi i Ojcu naszemu

ś. p. Józefowi Szmei

a w szczególności ks. Gawronowi, ks. pref. Uchcie, ks. pref. Wagnerowi, kl. kl. Wacławikowi i Czechowiczowi, przedstawicielom i pracownikom Tow. Francusko-Polskiego w Dąbrowie, Zarządowi i Członkom Okr. Koła Roln. po w. Będzińsk. w Grodźcu, Zarządowi i Członkom Koła Roln. w Będzinie, krewnym, kolegom, przyjaciołom i znajomym serdeczne „Bóg zapłać“ składa

Żona z dziećmi.

Będzin, dn. 2-V.-29. 2462

Sprawy oświatowe,

szczególnie zaś sprawa budowania szkół.

Warszawa, 2.5. (PAT) Trzecie posiedzenie komisji międzydepartamentowej Ministerstwa W. R. i O. P. odbyło się w dniu 30 kwietnia b. r. pod przewodnictwem ministra d-ra Sławomira Czerwińskiego.

Na zebraniu omawiana była sprawa nowych uzgodnionych programów dla gimnazjum niższego i wyższych klas szkół powszechnych.

Głównym przedmiotem obrad był dzisiejszy stan rzeczowy i prawny budownictwa szkół powszechnych.

Uznano tę sprawę, którą zajmował się również zjazd kuratorów okręgów szkolnych w dniu 22 marca b. r., za najdonioślejsze w obecnej chwili zagadnienie polityki oświatowej w Polsce.

Stwierdzono, że zagadnienie budownictwa szkół powszechnych nie jest dostatecznie i właściwie rozumiane w społeczeństwie, i z racji swej wielkiej wagi dla przyszłości kultury polskiej wymagać będzie specjalnej i wybitnej akcji, do której Ministerstwo w najbliższym czasie przystąpi.

Przeszło 6 miljonów

NOWYCH WYBORCZYŃ W ANGLJI.

Londyn, 2-5. W dniu wczorajszym uprawomocniły się nowe spisy wyborcze. Wobec obniżenia granicy wieku dla kobiet z 30 do 21 lat życia, przybyło 6.270.000 nowych wyborczyń.

W najbliższych wyborach do parlamentu 28 miljonów osób jest uprawnionych do głosowania.

W wielu okręgach wyborczych mężczyźni są w mniejszości.

Z za kulis sceny

I DYKTATURY.

Kowno, 2-5. Wielkie poruszenie wywołał w opinji kowieńskiej nowy zatarg między premjerem Waldemarasem a ministrem spraw wewnętrznych Mustejkisem.

Przyczyną konfliktu jest artystka teatru litewskiego Kurmite, ciesząca się wielkiemi względami Waldemarasa.

Wracała ona któregoś wieczora w godzinach policyjnych z teatru, w Kownie obowiązuje bowiem stan oblężenia. Patrol policyjny aresztował ją i odprowadził do komisarjatu, gdzie artystka urządziła niebywały skandal, grożąc funkcjonarjuszom policji, że doniesie o wszystkiem Waldemarasowi, który policjantów wyrzuci z miejsca z posad.

Groźby te nie pomogły. Sporządzono protokół i zawiadomiono o całem zajściu ministra spraw wewnętrznych Mustejkisa, który polecił sprawę skierować do sądu, za obrazę urzędników policyjnych.

Waldemaras dowiedziawszy się o tem, usiłował wpłynąć na Mustejkisa, by zarządzenie swoje cofnął, jednak ten się uparł i sprawa znajdzie epilog w sądzie, do czego widocznie Waldemaras nie chciał dopuścić

„Zasady komunistyczne“.

OBOK TABLICZKI MNOŻENIA.

Komisarjat oświaty w Moskwie zatwierdził nowy program dla szkół powszechnych i średnich. W nowym programie wprowadzono do obowiązkowych zajęć młodzieży godziny przeznaczone na wykłady zasad komunizmu i ekonomicznej polityki sowieckiej w związku z przeprowadzoną t. zw. industrializacją. Oprócz tego nauczyciele mają wyjaśniać dzieciom potrzebę kolektywizacji rolnictwa i monopolu państwowego w handlu.

„Wieczernaja Moskwa“ pisze, że w kołach pedagogicznych nowy program wywołał zdziwienie, gdyż personel pedagogiczny nie jest przygotowany do wykładów w sprawach powyższych.

Echa manifestacyj 1-majowych.

TYLKO W WILNIE AWANTURY.

Warszawa, 2.5. (Tel. wł.) Jedynem miastem w Polsce, gdzie w dniu 1-go maja doszło do większych awantur **było Wilno.**

Bojówka komunistyczna rzuciła się na policjantów, z których 3 otrzymało ciężkie rany.

Aresztowano ogółem 11 osób, między innymi i **posła komunistycznego Dworczanina**, którego następnie zwolniono.

9 ZABITYCH I 87 RANNYCH.

Berlin, 2.5. — Krwawe pokłosie wczorajszych walk ulicznych w Berlinie wynosi 9 zabitych i 87 rannych.

Liczba aresztowanych wynosi około 900.

Wśród aresztowanych znajduje się 34 kobiety i wiele młodzieży.

W szeregach policji nie było zabitych, **jedynie dwaj policjanci odnieśli ciężkie, 10 zaś lekkie rany.**

Znaczną część rannych umieszczono w szpitalach.

Przypuszczają, że straty manifestantów są większe, gdyż wielu z nich nie zgłosiło się do pogotowia.

Wczoraj do późnego wieczora trwały starcia.

Do szczególnie ożywionej strzelaniny doszło w Neuköln, gdzie **komuniści porozbijali latarnie i poprzecinali przewody elektryczne** oraz wstrzymali ruch tramwajowy.

W starciach na Köslinerstrasse brały udział samochody pancerne i reflektory.

Ze strony demonstrantów oddano tam z dachów i barykad około **1500** strzałów, przyczem stwierdzono, iż **komuniści strzelali z karabinów wojskowych.**

Pozatem w Niemczech naogół pierwszy maja przeszedł spokojnie, jedynie we Wrocławiu i Düsseldorfie doszło do pomniejszych starć, natomiast w Hamburgu, Sztutgarcie, Lipsku, Kolonji, Wittemberdze, Halle panował zupełny spokój.

W Düsseldorfie policja skonfiskowała dwa wozy symboliczne, przedstawiające prezydenta Hindenburga w czarno - biało - czerwonym hełmie i pruskiego prezydenta ministrów Brauna, klęczącego przed księdzem i oddającego mu infułę biskupią.

Berlin, 2.5. — W areszcie przebywa dotychczas **jeszcze zgórą 1000 osób, zatrzymanych w czasie wczorajszych** starć.

Dwaj posłowie komunistyczni aresztowani podczas **wczorajszych** zajść nie zostali dotąd wypuszczeni na wolną stopę.

Policja jest wciąż jeszcze w stanie ostrego pogotowia.

Jakkolwiek daje się odczuć pewne odprężenie to jednak władze uważają za stosowne **utrzymać nadal szereg środków ostrożności**, celem zapobieżenia możliwości jakichkolwiek ekscesów.

KRWAWY 1 MAJ W KOWNIE

Wilno, 2.5. — Donoszą tu z Kowna: Przebieg uroczystości robotniczych w dniu 1 maja był w Kownie bardzo krwawy.

Rząd litewski zakazał wszelkich demonstracyj komunistycznych i socjalistycznych.

Mimo to wczoraj w Kownie i okolicy odbyły się **olbrzymie demonstracje komunistów i socjalistów.**

Na głównej ulicy Kowna (ul. Wolności) zebrały się tysiączne tłumy demonstrantów robotników, do których policja uzbrojona w karabiny natychmiast po wezwaniu do rozejścia się **zaczęła strzelać.**

Tłum odpowiedział salwą rewolwerowych wystrzałów, 2 policjantów oraz 8 robotników zostało zabitych.

Liczba rannych dochodzi do 25.

Aresztowano około 170 osób.

Ostatecznie po sprowadzeniu większych oddziałów policji i wojska z karabinem maszynowym udało się rozpędzić demonstrantów, którzy po większej części schronili się do bocznych ulic.

Zapisujcie się do P.M.S.

Pod hasłem jedności

święcić będziemy dzień 3-go Maja.

Święto państwowe 3-go Maja jest świętem twórczej radości, która powinna zajaśnieć w każdej duszy polskiej i myśl polską natchnąć wiarą w przyszłość państwa.

Wiary potrzeba nam w obecnych czasach, gdy nad Polską zaczęły gromadzić chmury i grozić burzą od zachodu. Tej burzy zwiastunem są wystąpienia kierowników polityki niemieckiej, którzy jawnie zaczynają wyciągać dłoń po ziemie polskie, stanowiące teren b. zaboru pruskiego; tej burzy zapowiedzią jest rozwijający teror niemiecki wobec mniejszości polskiej w Niemczech, który objawił się ostatnio w krwawej masakrze opolskiej.

Tymczasem w Polsce w ciągu 10 lat niepodległego bytu państwowego zatraciło się w dużej mierze odczucie niebezpieczeństwa, grożącego Polsce od strony Niemiec i można powiedzieć, że przedziwny jest nasz spokój i zaufanie w traktaty międzynarodowe, które jakoby poręczają nam w zupełnością całość państwa.

To sielankowe ustosunkowanie się polskiej opinji do Niemiec może srodze zemścić się na nas. Dopiero brutalne wypowiedzenie się przedstawiciela Niemiec na konferencji paryskiej, na której zażądał zwrotu ziem polskich, dopiero krwawa masakra w Opolu zdołały zwrócić uwagę polską w stronę, skąd od niepamiętnych czasów jednakowe grozi nam niebezpieczeństwo zagłady i zniszczenia.

Ale i po tych faktach opinja polska jest jakby zaskoczona niespodzianką, a społeczeństwo staje bezradne, pytając, czy to możliwe, gdyż widzi tylko oderwane fakty i jeszcze nie wierzy, że oto na oczach naszych mobilizuje się przeciw Polsce zaborczość niemiecka, która czeka tylko stosownej chwili, by nas ubezwładnić i oddać na łup żywiołu niemieckiego.

Nie widzimy dostatecznie i ślepi jesteśmy na fakt, że Niemcy już odrestaurowały się po przegranej wojnie, że zreorganizowały swą armję, a cały swój aparat państwowy i społeczny ustawiają pod kątem oczekiwanego przez nich rewanżu, że już obecnie weszliby w fazę zaciekłej wojny, która toczy się na całym froncie gospodarczym, a w najbliższej przyszłości może rozwinąć się w warunkach, które określą nieznane nam okoliczności — być może — w niezbyt już odległej przyszłości.

Tocząca się walka z imperjalizmem niemieckim będzie dla Polski tylko wówczas zwycięską, jeżeli społeczeństwo polskie będzie zwarte. Tymczasem przeżywamy bodaj najcięższy okres rozbicia wewnętrznego, w którem legnie się słabość i indeferentyzm wobec najpoważniejszych zagadnień państwowych. W takiem rozbiciu i rozkładzie, w jakiem obecnie pogrążone jest społeczeństwo polskie, nie spełni ono zadań, jakie nakłada państwo na swych obywateli.

Dlatego głównem hasłem dzisiejszego święta państwowego jest idea jedności. Społeczeństwo winno wejść w głąb swej duszy i zastanowić się, czy przyczyny, stwarzające współczesne rozbicie i bezład, nie dadzą się usunąć. Popatrzmy sobie głęboko w dusze i stwierdźmy, że często ludzie o tych samych poglądach, jednako miłujący ojczyznę — stoją politycznie przeciwko sobie jak wrogowie, że stwarza się nieprzebyte zapory między środowiskami pokrewnemi, że stajemy się igraszką niewidzialnych sił, które wywołują ferment i kłócą nas wzajemnie, by osłabić państwo i tem rychlej oddać je na łup wrogom.

Pod tym hasłem — jedności niech społeczeństwo przeżyje wspomnienia wiekopomnej Konstytucji, która cały naród powoływała do służby publicznej i stwarzała warunki pełnego rozkwitu państwa, opartego na współdziałaniu wszystkich twórczych sił w narodzie.

„Rząd ukraiński"

POD SKRZYDŁAMI REPUBLIKI CZESKIEJ.

Ze źródeł dobrze poinformowanych w posunięciach politycznych ministra Benesza donoszą o znacznem ożywieniu polityki czeskiej w sprawach wschodnich. Szczególne zainteresowanie ujawniają miarodajne czynniki czeskie ruchem ukraińskim. W Pradze, która jest ośrodkiem znacznego skupienia ukraińskiej emigracji politycznej, powstała t. zw. „Ukraińska Rada Narodowa", składająca się z ugrupowań radykalnych na czele z b. członkiem dyrektorjatu ukraińskiego prof. Szwecem i przywódcą socjalistów radykałów Szapowałem.

Rada zorganizowała t. zw. „Sekretarjat Generalny", który ma pełnić funkcje rządu. Ostatnio uchwalony został tekst manifestu tego rządu, zwracający się do emigracji, jak i do narodu ukraińskiego.

Manifest zapowiada bliskie wyzwolenie wszystkich części Ukrainy z pod okupacyjnych rządów—ZSRR., Polski i Rumunji (o Rusi Przykarpackiej odezwa nie wspomina), oraz odnowienie niepodległego państwa ukraińskiego. Prezesem ukraińskiej Rady Narodowej został Nikita Szapował, który oddawna przebywa w Pradze i który utrzymuje jakoby bliskie stosunki z posłem czechosłowackim w Warszawie p. Girsą.

O P O L E.

(Na dzień 3 Maja).

W biało - czerwonych sztandarów trzepocie,
Z akordem pieśni o lechickiej ziemi,
Co się w krwi polskiej kąpała i pocie
I co związana sercami mnogiemi
Z orłem i przeszłych wieków majestatem
Pójdziemy świadczyć o Polsce przed światem.

Pójdziemy wszyscy, choć drogi różnemi
Chadza myśl nasza w udręce codziennej,
Bo niech nie waży się nikt pluć tej ziemi,
Niech nie podnosi rąk na skarb bezcenny
Dumy narodu, świętości serc ludu,
Co się nie lęka krwi strasznego trudu.

Kiedy gniew wami miota sprawiedliwy,
Głośne: — Hosanna! — z pełnej piersi wołam,
Gniew wasz z miłości — toście naród żywy,
Co się najsroższym burzom oprzeć zdoła
Godzien Chrobrego królewskiej korony,
I błądzi, kto nas osądza skłóconych.

Gniew w nas i radość, bo z Opola wrzaski
Do wszystkich uszu i do serc dotarły,
Obojętności pospadały maski,
Co się na codzień w krew zastygłą wżarły.
Idźmy dziś, wolne odprawując życie,
Dziękować Panu za wspólne serc bicie.

K. Ćwierk.

Od konstytucji do konstytucji.

Święto 3-go Maja szczególnie chwyta za serce i równocześnie głębokie budzi refleksje. Jest świętem, które symbolizuje bez zastrzeżeń to wszystko, co w przeszłości naszej było najszczytniejsze, a zarazem zawiera w sobie, z doświadczeń tej przeszłości zaczerpnięte, wskazania na przyszłość. Jest świętem — rocznicą, rzec można, bezosobową, bo przypomina czyn, który powstał z głębin mocy narodu, a równocześnie wskrzesza we wspomnieniach postacie najlepszych synów ojczyzny. Jest świętem wesela, polski maj najpiękniejszy przypominającem, a zarazem nawoływuje do skupienia myśli, do zejścia w głąb sumień, do wsłuchania się w jakiś ważki ton, poprzez dzieje bijący...

I rzecz dziwna! Dla narodu, w którego dziejach nowożytnych konstytucja odgrywała tak wybitną rolę, jest święto 3-go Maja rocznicą tej właśnie konstytucji, która nie przeszła próby życia. Mogłoby się to wydawać komuś, niedokładnie znającemu naszą historję, paradoksem — a jednak jest to jasne. Bo nie w samej treści, która w realizacji tak lub inaczej zaważyć mogła na stosunkach i zdarzeniach, ale w dziejach powstania i w zasadniczej idei konstytucji majowej tkwi jej najgłębsze, jedyne w swojem rodzaju, nieprzemijające znaczenie.

Od konstytucji do konstytucji toczą się w czasach nowożytnych wewnętrzne dzieje naszego narodu. Były to zrazu, od wieku XV po XVIII, konstytucje, utrwalające wprawdzie fundamenty polskiego parlamentaryzmu, ale z drugiej strony na ich podłożu wyrastał upiór szlacheckiej złotej wolności i na brzeg przepaści prowadził państwo. A upadek był tem głębszy, a tragiczny koniec tem pewniejszy, że źródła rozkładu warstwa politycznie narodowi przodujące uważała za najświetniejszy wykwit wolności i równości, a pojęcie to nie było sztucznym jakimś, powierzchownym lub przypadkowych okoliczności wytworem, ale z pokolenia na pokolenie dziedziczone, tkwiło w mózgach i w sercach. Przy takim stanie rzeczy, reforma zasadnicza zdawała się niemożliwością; wymagała wysiłku olbrzymiego, samozaparcia się w najwyższym stopniu, dobrowolnego uznania za błędną i szkodliwą tej drogi, którą się szło od wieków z rozmachem, buńczucznie, nie bez pozorów mocy...

A jednak — właśnie Konstytucja 3-go Maja jest dokumentem wyrzeczenia się tego, co stanowiło długo podstawę wiary w niezniszczalność Polski nierządem stojącej, jest dowodem podniesienia się z głębin beznadziejnego upadku własnym wysiłkiem, mocą własnego rozumu i naprawdę patrjotycznie czującego serca.

Że wyraziła tak jasno i tak głośno ten proces najgłębiej pojętego odrodzenia, jaki się w duszy narodu dokonał — jest dla nas drogą i świętą niemal i zawsze taką pozostanie Konstytucja 3-go Maja.

Tkwi ona jak drogowskaz w pośrod ku naszych dziejów — jednem ramieniem przeszłość, drugiem przyszłość wskazuje.

„Czem bylibyśmy dzisiaj bez tej konstytucji, trudno pomyśleć bez zgrozy; a czem przez nią jesteśmy, dosyć ocenić nie można". (Balzer). Wzięliśmy z niej moc na długie lata porozbiorowej martyrologji, zasłuchani w ton poświęcenia i zgody, tak górnie brzmiący w majowych echach. Pomimo obcego władania wszczepiliśmy soki tej konstytucji w twardą bolesną polską rzeczywistość, nie dopuszczając zburzenia tego, co ona zbudowała: wiary we własne siły, w moc odrodzenia. I tak — poprzez dziejowe zawieruchy — doszliśmy do konstytucji z marca 1921 r., pierwszej konstytucji odbudowanego państwa, zastosowanej, rzecz prosta, do nowych warunków, nie wolnej od błędów, jak każde dzieło ludzkie, ale ważnej na szlakach naszego rozwoju i na tamtej, majowej, tradycjach po części opartej.

A teraz — znów, do nowej idziemy konstytucji. Jakąkolwiek ona będzie, niewątpliwie w treści odbiegająca od konstytucji majowej, jeśli ma być dobrą i trwałą, z tej samej co majowa idei powszechnego dobra, ofiarności i zgody wyrosnąć musi...

W rozgwarze obecnych walk o reformę państwa wytężmy na chwilę słuch — w przeszłość. Dolatują stamtąd — z odległości stu trzydziestu ośmiu lat — echa dzwonów, majowe święto zwiastujące. Echa to pełne treści...

Ad. W. Tatomir.

Pożyczki państw europejsk.

W STANACH ZJEDNOCZONYCH.

Według danych, opublikowanych przez Biuro Statystyczne w Waszyngtonie, Stany Zjednoczone pożyczyły po wojnie światowej różnym państwom europejskim ogółem 3.250.000.000 dol. Pod względem wysokości zaciągniętych w Stanach Zjedn. pożyczek z pośród wszystkich państw europejskich na pierwsze miejscu stoją Niemcy, którym Stany Zjedn. pożyczyły ogółem 1.200.000.000 dol., czyli prawie 37 proc. ogólnej sumy pożyczek, udzielonych Europie. Dalsze miejsca pod względem wysokości zaciągniętych w Stanach Zjedn. pożyczek zajmują: Francja 400.5 milj. dol., Włochy 274 milj., Belgja 257 milj., Norwegja 193.8 milj., Anglja 172.7 milj., Polska 122.4 milj., Austrja 110 milj. dolarów. Poniżej 100 miljonów dolarów wynoszą: Finland ja, Danja, Węgry, Jugosławja, Szwecja, Szwajcarja, Holandja, Czechosłowacja i Grecja.

Swietne wyniki

NAUKOWEJ ORGANIZACJI.

Wszystkie warsztaty kolejowe w Polsce przeprowadziły u siebie racjonalizację pracy, stosując w niej najnowsze naukowe metody. Naukowa organizacja pracy wprowadzona w warsztatach kolejowych, przyczyniła się wiele do zwiększenia wydajności tych warsztatów, o czem świadczą zestawienia miesięczne, wykazujące stały wzrost tempa pracy.

Racjonalizacja pracy poprzedzona była szeregiem obserwacyj i studjów. Pierwszym jej etapem była rozbudowa warsztatów, organizacja wewnętrzna poszczególnych oddziałów w warsztatach i zaopatrzenie ich w niezbędne maszyny i techniczne urządzenia, w dalszym ciągu zaś wprowadzenie we wszystkich warsztatach specjalizacji napraw taboru, ujednostajnionej i ulepszonej rachunkowości oraz statystyki.

Obecnie przed początkiem każdego roku ustala się program napraw taboru pod względem ilości i kategorji dla poszczególnych warsztatów. Zarządy warsztatów opracowują miesięczne plany robót poszczególnych, specjalnych grup robotników. Roboty podlegają ścisłej specjalizacji — brygady rzemieślników dzielą się na oddzielne specjalności. Narzędziarnie są dobrze zaopatrzone i zorganizowane według nowych zasad.

Jako pierwowzór służy narzędziarnia warsztatów głównych na stacji Warszawa — Praga, która jest urządzona według wszelkich wymagań nowoczesnego narzędziarstwa. W innych warsztatach reorganizacja w tym kierunku jest w toku.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

3 Piątek

Dziś Rocz. Konstytucji
Jutro Florjana
Wschód słońca 4 m. 4.
Zachód „ 19 m. 1.

Kinoteatry w Zagłębiu

wyświetlają dziś:

Kino „Zagłębie" — „Miasto Cudów".
Kino „Sfinks" — „Carewicz".
Kino „Wawel" — „Macisto - Imperator".
Kino „Momus" — „Tragedja zapomnianej żony".
Kino „Uciecha" — „Ponad śnieg".

Teatr w Katowicach.

REPERTUAR

Piątek dnia 3 maja Uroczysta Akademja.
Sobota dnia 4 b. m. „Halka".
Niedziela dnia 5 b. m. „Obrona Częstochowy" pop. 3.30.
Niedziela dnia 5 b. m. „Bal maskowy" 7.30.

Program radjowy

NA PIĄTEK 3 MAJA 1929

KATOWICE.

9.30 — Msza Pontyfikalna Polowa w Parku Kościuszki. Mszę św. celebruje oraz wygłosi przemówienie Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Śląski Dr. Arkadjusz Lisiecki.
11.00 — Pochód. Defilada przed władzami wojewódzkiemi i wojskowemi w ulicy 3-go Maja.
13.00 — Przemówienie na Rynku.
17.00 — Transmisja z Warszawy. Słuchowisko dla dzieci.
17.45 — Odczyt p. t. „W rocznicę Trzeciego Maja" — wygł. p. Roman Sumowski.
18.10 — Transmisja audycji popularnej z Warszawy.
18.50 — Rozmaitości, poczem zapowiedź programu na dzień następny.
19.20 — Transmisja z Warszawy. Odczyt p.t. „Obchody rocznicy 3-go Maja" — wygł. prof. Henryk Mościcki.
19.56 — Sygnał czasu.
20.15 — Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonji Warszawskiej poświęconego muzyce polskiej, z udziałem solistów.
22.00 — Komunikat lotniczo-meteorologiczny, P. A. T. z Warszawy oraz komunikat sportowy.
23.00 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

× NASTĘPNY NUMER „KURJERA ZACHODNIEGO" ukaże się jutro rano.

× ŚWIĘTO KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ. W dniu dzisiejszym we wszystkich kościołach odbędą się nabożeństwa ku czci Matki Boskiej, Królowej Korony Polskiej. Uroczyste to święto, ustanowione przez Ojca św. na prośbę Episkopatu polskiego, łączy się z uroczystością państwową w rocznicę Konstytucji 3-go Maja.

× Z ŻYCIA POLITYCZNEGO. W Zagłębiu Dąbr. została wznowiona akcja Zjednoczenia pracy miast i wsi. Zarząd tymczasowy okręgu Zagłębia Dąbrowskiego stanowią pp.: prezes prof. K. Nawrocki, wiceprezes — prof. J. Araszkiewicz, sekretarz — Br. Górecki, członkowie zarządu: insp. T. Draganowski, Wł. Baran, T. Czarnomski. Zarząd okręgu przystąpił do organizowania na terenie Zagłębia kół Zjednoczenia pracy wsi i miast. W związku z pracami Zjednoczenia w przyszłym tygodniu przybywa do Sosnowca poseł Stypiński.

× BUDŻET MIEJSKI DO PRZEJRZENIA. Wobec zakończenia prac zarządu m. Sosnowca nad budżetem na r. 1929-30, Magistrat wydał ogłoszenie, że stosownie do par. 53 rozporządzenia Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28 czerwca 1926 r. projekt preliminarza budżetowego m. Sosnowca na okres od 1 kwietnia 1929 r. do dnia 31 marca 1930 r. został wyłożony do publicznego przeglądu od dnia 3 do 10 maja rb. włącznie w Magistracie wydział finansowo - podatkowy parter, pokój kierownika wydziału.

Święto 3 Maja w Sosnowcu.

POCHÓD DEFILOWAĆ BĘDZIE PRZED P. STAROSTĄ.

Już wczoraj wieczorem miasto poczęło przybierać odświętny wygląd: dekorowano flagami domy, a na ul. 3 Maja specjalnie wyróżniła się dekoracja połączona z iluminacją mieszkania dyr. Bereszko, dworca kolejowego oraz kina „Zagłębie". Bardzo też ładnie udekorowali kupcy polscy swoje wystawy. Wieczorem, przy blaskach palących się pochodni koncertowały orkiestry.

Dzisiaj o godzinie 10 rano odprawione zostanie uroczyste nabożeństwo w kościele parafjalnym w Sosnowcu, poczem wyruszy pochód. Wszystkie organizacje zechcą przychodzić do kościoła od strony ul. Kowalskiej (ul. Kościelna rozkopana) i tam ustawiać się do pochodu. Pochód pójdzie ul. Sienkiewicza, a następnie ul. 3 Maja, gdzie przy płycie Nieznanego Żołnierza pochód przedefiluje przed p. starostą Boxą, przedstawicielami władz wojskowych i samorządowych. Pochód rozwiąże się przed pomnikiem Kościuszki.

W godzinach popołudniowych w różnych punktach miasta koncertować będą orkiestry.

Akademje i wieczornice

W SOSNOWCU.

O godzinie 7 wieczorem w sali teatru miejskiego odbędzie się uroczysty wieczór z bogatym programem koncertowym. Uroczysty wieczór rozpocznie orkiestra państwowego seminarjum męskiego (70 osób) pod batutą prof. J. Czubatego, następnie wystąpi chór gimnazjum im. Prusa pod batutą prof. Obuchowicza, poczem wygłosi przemówienie prof. Tatomir. Po przemówieniu prof. Tatomira odegrana zostanie 3-aktowa sztuka J. Niemcewicza „Powrót Posła". W antraktach koncertować będzie orkiestra ochotniczej straży ogniowej.

Bilety wejściowe można nabywać w kasie teatru dzisiaj od godziny 5 popołudniu w cenie od 20 gr. do 2 zł. Loże po 10 zł.

O godzinie 18 w sali „Lutni", przy ulicy Warszawskiej 22, oddział Związku strzeleckiego urządza akademję, na której przemawiać będzie p. Pawłowicz. Po akademji odbędzie się zabawa taneczna, przyczem wstęp tylko za zaproszeniami. Dla członków Związku wstęp za okazaniem legitymacji.

Staraniem zarządu „Sokół" w Sielcu w gmachu Sokolni przy ulicy Szkolnej wygłoszony będzie w dniu dzisiejszym o godzinie 20 przez p. re daktora P. Opiołę odczyt okolicznościowy, poczem odbędzie się zabawa taneczna. Wejście dla członków „Sokoła" po 1 zł., dla wprowadzonych gości po 2 zł. Bufet na miejscu. Na powyższy wieczór zarząd „Sokoła" zaprasza okoliczne gniazda i pokrewne organizacje. Dochód przeznacza się na rzecz Polskiej Macierzy Szkolnej.

Podziękowanie

DYREKCJI TEATRU POLSKIEGO W KATOWICACH.

Wzruszeni do głębi rozlicznymi wyrazami uznania i współczucia, jakie otrzymaliśmy z powodu barbarzyńskiego zmaltretowania naszego zespołu operowego przez rozbestwioną hordę pruskiego krzyżactwa w dniu przedstawienia Moniuszkowskiej „Halki" 28 kwietnia 1929 r. w Opolu ślemy tą drogą najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim tym braciom Polakom, którzy uroczyście zamanifestowali swoją solidarność z najszlachetniejszemi poczynaniami naszego kresowego polskiego teatru i ślubujemy żelazne wytrwanie na wyznaczonym nam posterunku narodowej pracy ku krzewieniu uświadomienia mocarstwowej państwowości Najaśniejszej Rzeczypospolitej, ku głoszeniu naszych wartości duchowych i kulturalnych ku umacnianiu dumy narodowej.

Rozrzewniające owacje zgotowane teatrowi Polskiemu na odruchowo zebranych wiecach, zebraniach w Warszawie, Katowicach, Poznaniu, Lwowie i t. d. — serdeczne słowa depesz i pism kondolencyjnych nadsyłanych nam ze wszystkich stron Polski, jak wreszcie zdecydowane i pełne patrjotyzmu stanowisko prasy polskiej, — trwale zachowamy w pamięci, a dzień 28 kwietnia 1929 r. jako dzień haniebnego zaprzeczenia perfidnie reklamowanej kultury niemieckiej święcić będziemy z czcią, jako dzień zwycięstwa kultury polskiej nad niemieckim barbarzyństwem.

Imieniem zespołu teatru polskiego w Katowicach: Marjan Sobański dyrektor teatru.

× POSIEDZENIE RADY M. BĘDZINA odbędzie się we wtorek 7 bm. o godz. 20. Na porządku dziennym m. in. wybór wiceprezesa Rady miejskiej, sprawa statutu o poborze miejskiego podatku od lokali i statutu o opłatach specjalnych i dopłatach drogowych.

× SPISY WYBORCÓW DO PRZEJRZENIA. Spisy wyborców do Izby rzemieślniczej z obwodu 3, obejmującego powiatu Będziński i Zawierciański, wyłożone będą do przejrzenia do dnia 17 maja r. b. w lokalu komisji obwodowej t. j. w gmachu starostwa w Będzinie — sala Nr. 26 I piętro, codziennie od godziny 8 rano do godziny 14. Przeglądanie spisu wyborców uprawnia także do robienia notatek i wyciągów ze spisu w sposób umożliwiający innym osobom przeglądanie. W terminie do dnia 17 maja b. r. każdy posiadający prawo wybierania ma prawo wnieść do obwodowej komisji wyborczej nr. 3 w Będzinie reklamację z powodu pominięcia jego samego, jak również przeciw wpisaniu kogokolwiek nieuprawnionego. Reklamacje mogą być zgłaszane pisemnie lub ustnie do protokółu i winny być poparte dowodami, o ile nie dotyczą faktów powszechnie znanych. Reklamacje bezimienne nie będą przyjmowane.

× W SPRAWIE REJESTRACJI ŻON CUDZOZIEMCÓW. Doszło do wiadomości Ministerstwa spraw wewnętrznych, że niektóry starostowie pociągają do rejestracji kobiety, które posiadając obywatelstwo polskie poślubiły cudzoziemców o ustalonej przynależności państwowej, ale przynależnych do takich państw, których prawo nie przewiduje możności nabycia obywatelstwa przez sam fakt zamążpójścia.

Ponieważ obywatelka polska, wychodząca zamąż za cudzoziemca powyższych dwóch kategoryj, nie staje się obywatelką obcego państwa należy przyjąć, że nie traci ona obywatelstwa polskiego i przeto zamężna nie może być poddana rejestracji.

Rejestracji tej podlegają natomiast małżonkowie takich obywatelek polskich, ponieważ przez poślubienie ich nie stali się obywatelami polskimi, jak również kobiety, które będąc obywatelkami polskiemi przed zamążpójściem, wyszły za cudzoziemców i uzyskały w związku z tem obce obywatelstwo.

Powrót znanego działacza

SPOŁECZNEGO W ZAGŁĘBIU.

Z prawdziwą przyjemnością komunikujemy społeczeństwu zagłębiowskiemu o powrocie do Zagłębia Dąbrowskiego znanego działacza narodowego i społecznego p. inż. Adama Stadnickiego, który z dniem 1 maja rb. objął stanowisko szefa wydziału mechanicznego na kop. „Jowisz" należącej do Tow. Saturn.

P. inż. A. Stadnicki szeroko znany był wśród miejscowego społeczeństwa jako niestrudzony działacz na niwie narodowej, w L. O. P. P., w Polskiej Macierzy Szkolnej i w całym szeregu organizacyj. Z wielkim żalem żegnaliśmy p. inż. Stadnickiego gdy odjeżdżał, a z wielką radością obecnie go witamy, gdy wraca, a razem z nami wszyscy, którzy go znali i widzieli w pracy.

× BACZNOŚĆ CYKLIŚCI S. T. C.! Zarząd S. T. C. wzywa wszystkich czynnych członków na udekorowanych rowerach, celem wzięcia udziału w pochodzie narodowym w dniu 3 maja. Zbiórka punktualnie o godz. 9 rano u kpt. Zaleģi.

× ĆWICZENIA WOJSKOWE KOLEJARZY. Min. komunikacji wydało wszystkim dyrekcjom zarządzenie, polegające na tem, aby pracownicy kolejowi próbni i czasowi, tj. nieetatowi niestali, którzy powołani są na ćwiczenia wojskowe, zwalniani byli ze służby z dniem odejścia na ćwiczenia wojskowe. Jednak po odbyciu tych ćwiczeń należy pracowników tych przyjąć z powrotem do służby, zwalniając jednocześnie pracowników tymczasowych, przyjętych na ich miejsce.

× O WYLOTY STUDZIENEK KANALIZACYJNYCH. Na kilku ulicach w Sosnowcu wyloty studzienek kanalizacyjnych urządzane są w ten sposób, iż nakrycie studzienek wystaje kilka cali po nad poziom jezdni, co przedstawia przeszkodę dla ruchu kołowego, zwłaszcza dla samochodów, a ustawiczne uderzanie kół o wystające nakrycie studzienek chyba nie wpływa dodatnio na ich trwałość. Początkowo sądzono, że przy przebrukowywaniu jezdni wystające nakrycia zostaną zrównane z poziomem ulic, aliści w tych dniach remontowano ul. Żeromskiego gdzie otwory studzienek pozostały w dawnym stanie. Robocie ule nowskiej dawno już przestaliśmy się dziwić, dziwnem jest tylko, że Magistrat pozwolił na tworzenie podobnych przeszkód na jezdniach, co wywołuje ogólne skargi i narzekania.

× WYCIECZKA PO PRZEMSZY I WIŚLE DO KRAKOWA. W czasie Zielonych Świąt Liga morska i rzeczna oddz. w Sosnowcu urządza trzechdniową wycieczkę statkiem po Przemszy i Wiśle do Krakowa, Bielan, Tyńca, Lipnic, Czernichowa i Wieliczki. Program wycieczki jest następujący: w sobotę 18 bm. o godz. 12 w poł. wyjazd samochodami z Sosnowca do Mysłowic, gdzie oczekiwać będzie statek „Wanda". Po drodze nastąpi zwiedzanie Czernichowa, Lipnic i Tyńca. Do Krakowa przyjazd o godz. 9 wiecz. Następnego dnia rano wyjazd statkiem do Bielan, zwiedzanie Wolskiego Lasku i Zwierzyńca, gdzie uczestnicy spożyją obiad, następnie udadzą się na kopiec Kościuszki. Wieczorem odjazd statkiem do Krakowa i nocleg. Dnia 20 maja zwiedzanie zabytków Krakowa. Obiad o godz. 1 w hotelu Pollera i Szarotce następnie wyjazd do Wieliczki w celu zwiedzenia salin. Wieczorem powrót do Krakowa i przyjazd do Sosnowca o godz. 11 wiecz.

Koszta podróży od osoby 35 zł. obejmują bilet na wszystkie przejazdy statkiem i koleją, obiady i noclegi oraz wszystkie wejścia wstępu. Termin zgłoszeń najpóźniej do dnia 8 maja 1929 r. Zgłoszenia przyjmuje sekretarjat Ligi morskiej i rzecznej w Sosnowcu (Parkowa 1), tel. 9-91, codziennie od 16 do 20.

× DWIE WESOŁE KOMEDYJKI odegra w dniu dzisiejszym sekcja sceniczna TS. „Rozwój" na walcowni Tow. hr. Renard na Dębowej Górze. Tytuły ich: „Całus za całus" i „Kajtuś". Początek przedstawienia o godz. 8 wiecz.

Kurs rysunków ogólnych

PRZY TOW. POPIERANIA SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO.

W dniu 30 kwietnia rb. w obecności prezesa zarządu p. A. Gawrońskiego i dyr. Instytutu p. Wacława Krzyżkiewicza nastąpiło otwarcie **pierwszego kursu rysunków ogólnych** Instytutu kursów zawodowych Towarzystwa. Prezes p. Gawroński powitał słuchaczy w imieniu Towarzystwa i wygłosił krótkie serdeczne przemówienie zachęcające do wytrwałej pracy, nadmieniając, że w jesieni roku bieżącego przewidywane są następujące kursy: kroju (wyższy), kroju i szycia (niższy), szewstwa, malarski, ciesielski, stolarski, szklenia, dozorców robót, kreślarski, mierniczy (niższy), przygotowawczy dla maszynistów i elektromonterów, maszynistów, szoferów, elektromonterów, palaczy kotłów, górników i handlowy.

Dyrektor p. Krzyżkiewicz przemówienie swe poświęcił układowi wzajemnego stosunku pp. słuchaczy i pp. wykładowców, jakiego wymaga współczesna metoda nauki i charakter kursów. Dyrekcja dążyć będzie, aby wytworzył się stosunek przedewszystkiem przyjazny i oparty na wzajemnem zaufaniu i prosi pp. słuchaczy o ułatwienie tego podstawowego zadania. Kierunek i charakter kursów dostosowany będzie całkowicie do potrzeb zawodowych słuchaczy.

Na kurs zostało przyjęte ogółem 70 osób, wśród których jest: ślusarzy 28, stolarzy 13, murarzy 3, elektromonterów 3, modelarzy 2, tokarzy 2, cieśli 2, hafciarek artystycznych 2, retuszer 1, mechanik samochodowy 1, kreślarz 1, urzędnik biurowy 1, mechanik maszynowy 1, kotlarzy 2, malarzy 2, formierzy 2, zawód nieokreślony 1, kowali 3.

Kierownictwo kursów rysunków ogólnych powierzone zostało p. inż. Kuźniakowi, wykłady zaś prowadzi p. Butschek.

Wobec napływu dalszych zgłoszeń na ten kurs, zapisy przyjmowane będą w dniu 4, 6 i 8 maja rb. w godzinach 17—19 oraz w dn. 5 maja rb. (niedziela) w godz. 10—13 w sekretarjacie Instytutu Towarzystwa (Wawel nr. 13, tel. 904).

× „DOBROCZYNNE" SKUTKI DZIAŁALNOŚCI KOMUNISTÓW. Jedno z przedmieść Będzina, mianowicie Ksawera znane jest oddawna, jako siedlisko wszelkiego rodzaju mętów społecznych i ruchu komunistycznego. Na przedmieściu tem grasowali najwięksi bandyci i najtęższi działacze komunistyczni, nic też dziwnego, iż dzielnica ta ma jaknajgorszą opinję i spokojna ludność unika jej, jak zapowietrzonego miejsca. Ostatnio np. otrzymaliśmy skargę, w której robotnicy donoszą nam o niezwykłem rozwydrzeniu i zdziczeniu, stwierdzonem u dzieci i wyrostków w tej miejscowości. Dziatwa np. niszczy cudzą własność i pracę, oraz płata wręcz zwierzęce figle, a starsi potrzą na to z pobłażliwym uśmiechem, uważając to widocznie za rzecz dobrą i prawdopodobnie dumni są nawet ze zdziczenia swych pociech. Nie inaczej postępuje młodzież starsza. Wieczorami dzieją się tu niebywałe rzeczy i nietylko kobiety, ale i starsi boją się wychodzić na ulicę, aby nie paść ofiarą zdemoralizowanych i rozwydrzonych wyrostków. Odczuwa się to szczególnie po wypłatach, oraz w niedziele i święta, kiedy z nastaniem zmierzchu niebezpiecznie jest pokazać się na ulicy, gdzie bez żadnego powodu można paść ofiarą chuliganerji. Jak twierdzą skarżący się, są to skutki działalności komunistów, którzy mimo, że prowadzą swą akcję konspiracyjnie, potrafili zdemoralizować zupełnie młodzież i wyrwać z jej serc wszelkie szlachetniejsze uczucia. Informatorzy twierdzą, że jeżeli stosunki na Ksawerze nie ulegną zmianie, dzielnica ta będzie nadal hodowlą złodziei, bandytów i nie mniej niebezpiecznych bandytów moralnych, t. j. komunistów.

× Z ŻYCIA ROLNIKÓW CZELADZKICH. Onegdaj wieczorem w strażnicy odbyło się zebranie ogólne rolników czeladzkich, na którem postanowiono wypłatę korcowego powierzyć komitetowi rolników, których upoważniono równocześnie do ściągania 1 proc. od sum wypłaconych. Między innemi omawiano bardzo ważną sprawę wystąpienia do Sejmiku o odszkodowanie pieniężne za zajęty jeszcze przez okupantów grunt pod budowę szosy do Sosnowca. W najbliższym więc czasie komitet zwoła zebranie zainteresowanych, na którem dokonany zostanie spis właścicieli i upoważnienie komitetu do występowania w imieniu wszystkich.

Usunąć wpływy komunistyczne

ze Związku zaw. kolejarzy w Dąbrowie!

Ogół kolejarzy znany jest ze swego poczucia narodowego i obywatelskiego, nic też dziwnego, iż w historji kolejnictwa polskiego ma on piękną kartę, wykazawszy wiele ofiarnej pracy i poświęcenia dla dobra państwa. Niestety, między kolejarzami, tak jak i wszędzie są różni ludzie, a więc są i ludzie szkodliwi.

Na szczęście stanowią oni znikomą mniejszość i wyrobiony ogół kolejarzy winien dołożyć starań, aby tego rodzaju jednostki możliwie jaknajprędzej wyeliminować ze swego grona, aby nie przynosiły ujmy dobrej opinji polskiego kolejarza.

W Dąbrowie np. Związek zawodowy kolejarzy jest opanowany przez kilka jednostek komunizujących, dyskredytujących organizację zawodową.

Pisaliśmy już, iż w siedzibie tego Związku miały przytułek wszelkiego rodzaju poczynania destrukcyjne i lokal, mimo wyraźnego zakazu władz, był stale oddawany do dyspozycji komunistów, co zmusiło władze kolejowe do odebrania Związkowi siedziby w domu kolejowym.

Aliści jeżeli miał jeszcze kto wątpliwości co do przekonań i zapatrywań kierowników tego Związku w Dąbrowie, fakt, który miał miejsce w dniu 1 maja wyraźnie wskazuje, że ma się do czynienia z działalnością destrukcyjną i antypaństwową.

Otóż władze, pragnąc nie dopuścić do ekscesów w tym dniu, wydały szereg zarządzeń, między innemi obowiązek zgłaszania wszelkiego rodzaju pochodów i obchodów, urządzanych z racji święta robotniczego. Związek zawodowy kolejarzy w Dąbrowie nie zgłosił ani pochodu, ani obchodu, mimo to o godz. 11 przed południem z lokalu Związku wyniesiono okazały sztandar związkowy, z którym grupa ludzi udała się ul. Kościuszki. Ilość uczestników szybko wzrastała i kiedy pochód znalazł się już poza ulicą Sobieskiego, nagle zaczęły ukazywać się sztandary i transparenty komunistyczne, a w pochodzie zjawili się znani agitatorzy bolszewiccy, z posłem Kieruzalskim na czele. Jednocześnie rozległ się śpiew międzynarodówki, przeplatany okrzykami przeciwpaństwowemi.

Władze dowiedziawszy się o tem, wysłały na miejsce oddział konnej policji, na widok której tłum się błyskawicznie rozproszył, pozostawiając na miejscu wszystkie sztandary, transparenty i napisy. Zabrano to wszystko do komisarjatu i tam dopiero stwierdzono, że między tym śmieciem znajduje się również porzucony sztandar Z. Z. K. Nieśli go podobno członkowie Związku: Dziedzic i Stalka.

Otóż w związku z tym pochodem komunistycznym powstaje pytanie, jak długo jeszcze zarówno władze centralne Związku, jak i kolejarze tolerować będą tego rodzaju działalność szkodników, dyskredytujących dobre imię polskich kolejarzy.

Pozatem zwrócić należy uwagę, iż kolej należy do objektów, mających pierwszorzędne znaczenie strategiczne i w związku z tem nasuwa się pytanie, czy wskazana jest w służbie kolejowej obecność jawnych lub zamaskowanych komunistów. Zdaje się, iż wzgląd na dobro państwa powinien w tym wypadku również wchodzić w rachubę i wogóle jest rzeczą niedopuszczalną, aby na kolei pracowali zwolennicy bolszewizmu.

Należy się spodziewać, iż miarodajne czynniki położą wreszcie kres dotychczasowej działalności kierowników Z. Z. K. w Dąbrowie.

Sprawa mieszkań

w domach miejskich w Dąbrowie.

Sprawę podziału mieszkań w domach miejskich w Dąbrowie przez poprzedni Magistrat omawialiśmy już kilka razy.

Jak wiadomo, socjalistyczny Magistrat za uzyskaną specjalnie na ten cel pożyczkę wybudował dwa domy przy ulicy 1 Maja, w których mieszkania mieli otrzymywać pracownicy miejscy, względnie robotnicy. Tymczasem **mieszkania przydzielono różnym agitatorom partyjnym**, lub też osobom obcym i dobrze sytuowanym, a **największe mieszkanie, złożone aż z 8 ubikacyj, zajął b. prezydent p. Cieplak.**

Z uwagi na to, że umowy z reflektantami na dzierżawę mieszkań były zawierane już po wyborach nowej Rady miejskiej, czyli w okresie, kiedy wiadomo było, że rządy w mieście przejdą w inne ręce, poprzedni Magistrat, pragnąc zapewnić swym wybrańcom otrzymanie mieszkań, umowy te zaopatrzył w różne klauzule. Między innemi zastrzeżono, że jeżeli reflektant nie otrzyma na kwietnia r. b. mieszkania, miasto będzie mu płaciło „odszkodowanie", w wysokości 10 zł. dziennie, czyli 300 zł. miesięcznie.

Pozatem **towarzysze byli tak hojni, że nawet opłatę stemplową od wspomnianych umów ponosił nie reflektant, lecz kasa miejska.**

Umowy te ze względów formalnych i prawnych nie miały wartości, zwłaszcza, że sporządzone były na niekorzyść miasta, to też obecny Magistrat, zebrawszy wszelkie w tej sprawie dane, postanowił rozwiązać je w należyty sposób.

Przedewszystkiem, mimo „groźnej" klauzuli, Magistrat wstrzymał prowadzone w okresie mrozów roboty przy wykończaniu mieszkań, których oczywista nie dostali i nie dostaną poprzedni amatorzy.

W dwóch wykończonych mieszkaniach ulokowano kilka rodzin bezdomnych, a reszta mieszkań zostanie przerobiona z 4 izbowych na 2 izbowe, dzięki czemu **będzie można ulokować tam zamiast 8 — 16 rodzin.**

Co zaś do mieszkania, zajętego przez p. Cieplaka, Magistrat, nie mając możności w inny sposób otrzymać tych „apartamentów", **występuje na drogę sądową o odzyskanie nieprawnie zajętego mieszkania i przydzielenia go ludziom istotnie pozbawionym dachu nad głową.**

Może więc w domach miejskich otrzymają wreszcie mieszkania, te sfery ludności, dla których były budowane, a nie uprzywilejowani działacze partyjni.

Sprawa wodociągu

W DĄBROWIE.

Niedawno wspominaliśmy o zamierzeniach Magistratu dąbrowskiego, dotyczących budowy wodociągu miejskiego. Magistrat, wychodząc z założenia konieczności uruchomienia „suchej" kanalizacji ulenowskiej i zaopatrzenia ludności w dostateczną ilość dobrej wody, podjął starania u władz centralnych w sprawie uzyskania potrzebnej na ten cel pożyczki.

Zabiegi zostały uwieńczone pomyślnym wynikiem, gdyż otrzymano zapewnienie, że miasto dostanie jedną pożyczkę na budowę wodociągu, a drugą dla właścicieli nieruchomości na budowę przykanalików, łączących posesję z główным kanałem.

Aliści odmienne stanowisko zajęła komisja skarbowo - budżetowa, która orzekła, iż w obecnych warunkach, wobec niebywałego zadłużenia miasta przez Magistrat socjalistyczny i konieczności doprowadzenia finansów miasta do względnej równowagi, zaciąganie dalszych długów jest niewskazane i z tego względu postanowiono przynajmniej w roku bieżącym pożyczki na budowę wodociągu nie zaciągać.

Takie są następstwa chwalebnych rządów socjalistycznych, które miasto długo jeszcze będzie odczuwało w różnej formie i postaci.

× CZY NIE MOŻNA ZMIENIC stosowanego w Sosnowcu sposobu ogrodzenia budujących się domów? Obecnie przedsiębiorcy odnawiający domy, prowadzący nadbudowę, upraszczają sobie ogradzanie budowy w ten sposób, że poprostu zastawiają drągami chodnik, zmuszając publiczność do chodzenia po jezdni. Robi się to, gdy chodnik ma 3 metry szerokości i gdy chodnik ma 6 metrów (ul. 3 Maja). W Warszawie przecie roboty prowadzi się nieraz na bardzo ruchliwych ulicach, a nikogo nie zmusza się do chodzenia po jezdni, stosując sposób szalowania wachlarzowy. Możeby i u nas ten sposób zastosować?

× PRZYWŁASZCZENIE. Hinda Zelmanowicz, zamieszkała w Sosnowcu przy ul. Modrzejowskiej 37, oskarżyła przed policją A. Hajmana z Łodzi o przywłaszczenie 550 zł. Policja prowadzi dochodzenie.

× DZIKA ZEMSTA. Obok cyrku w Dąbrowie stała onegdaj niejaka Aniela Wotoczyńska, dziewczyna z półświatka, zamieszkała przy ul. Piłsudskiego w Sosnowcu. W pewnej chwili podszedł do dziewczyny jakiś drab i brzytwą zadał jej dwie głębokie rany przez całą długość pleców. Opryszek, korzystając z zamieszania, zbiegł, a poszkodowaną przewieziono do szpitala powiatowego w Będzinie. O zezwierzęceniu napastnika świadczy fakt, iż każde cięcie jest metrowej niemal długości. Dzięki szybkiej pomocy lekarskiej, dziewczynie nie grozi niebezpieczeństwo i prawdopodobnie w krótkim czasie opuści szpital.

× USIŁOWANIE SAMOBÓJSTWA. Marja Paciorek, mieszkanka Sosnowca (Kordonowa 4) w celu samobójczym napiła się we własnem mieszkaniu esencji octowej. Po spostrzeżeniu zamachu samobójczego zawiadomiono pogotowie Kasy chorych, które przewiozło Paciorkową do szpitala miejskiego na Pekinie. Przyczyną targnięcia się na życie było znęcanie i maltretowanie Paciorkowej przez jej kochanka, zamieszkałego z nią wspólnie, Józefa Dudę. Dalsze dochodzenie prowadzi policja I komisarjatu w Sosnowcu.

× NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK. W czasie przedstawienia w teatrze miejskim w Sosnowcu w ub. wtorek bileter Stefan Śmiłek (Marjacka 14) pchnął tak nieszczęśliwie Herszla Englendera (Dekerta 14), że ten spadł ze schodów i uległ przytem złamaniu prawej nogi powyżej kolana. Englendera przewieziono do szpitala miejskiego na Pekinie. Przeciwko Śmiłkowi policja wdrożyła dochodzenie.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

W. R.: Wiersz b. słaby i dlatego nie wydrukujemy go.

Zofia....wska w Niwce. Parafja Oleśnica, pow. Stopnicki.

P. Z w Sosnowcu. Dokładnego adresu nie znamy. Radzimy zwrócić się do starostwa, względnie do Ministerstwa spraw zagranicznych.

Zmyślony napad

NA ŻONĘ SZEWCA.

We wsi Niepiekło, gminy Łagisza, mieszka szewc chałupnik Piotr Bąk.

Mimo zabiegów i starań, dokuczliwa bieda była stałą towarzyszką chałupnika, który w wolnych od zajęć chwilach **myślał ustawicznie, w jaki sposób możnaby uwolnić się od nędzy** i bodaj trochę poprawić swą dolę.

Myślał, myślał, **wreszcie... wymyślił** środek, który w jego pojęciu miał być skuteczny. Mianowicie zgłosił się policji w Dąbrowie z zawiadomieniem, iż na żonę jego, niosącą 6 par obuwia, **napadło w lesie na Zielonej 2 uzbrojonych w rewolwery osobników**, którzy sterroryzowawszy kobiecinę zabrali jej wszystek towar.

Naiwny Bąk nie wiedział, że policja nasza jest wogóle bardzo ciekawa, a już szczególne wykazuje zainteresowanie, gdy chodzi o napad lub tp. przestępstwo.

Zaczęto więc chałupnika indagować na wszystkie strony, aż biedak **zapomniał języka w gębie** i zaczął się plątać w odpowiedziach. Policja przyszła do przekonania, że coś tu jest nie w porządku, wobec czego kazano Bąkowi spocząć, a w tym czasie wywiadowcy udali się do jego mieszkania, gdzie przesłuchano napadniętą, czyli żonę Bąka i stwierdzono, że **zeznania ich są zupełnie odmienne.**

Przyparci do muru, wyśpiewali prawdę. Część rzekomo zrabowanego obuwia Bąk sprzedał poprzedniego dnia w Będzinie, a resztę **znaleziono ukryte w sienniku.**

Napad się więc nie udał i biedny Bąk, zamiast poprawy swej doli nabawił się nowej zgryzoty i wstydu, gdyż został pociągnięty do odpowiedzialności karnej za wprowadzenie w błąd policji.

Z sali sądowej.

PRZYPADKOWO ZABITY.

Na p. Władysława Kozaka, mieszkańca Dąbrowy Górniczej, napadli pewnego dnia na ulicy Jan Witelus (1 maja 43) i Bronisław Dróżdż (Batorego 36) i przewrócili go na ziemię z zamiarem pobicia. P. Kozak, broniąc się, dobył rewolweru, który w czasie szamotania się wypalił. Tragicznym wypadkiem kula trafiła w brzuch stojącego w grupie gapiów Wiktora Cebo. Pomimo natychmiastowej pomocy Cebo zmarł w szpitalu.

Wczoraj p. Kozak stanął przed sądem, który go uniewinnił.

WYRAFINOWANI AWANTURNICY.

W dzielnicy sieleckiej w Sosnowcu nie brak awanturników i to w niebzpiecznym stylu. Niema niedzieli lub święta, aby kroniki policyjne nie zanotowały jakiegoś pobicia.

Ostatnio ofiarą sieleckich awanturników był p. Jan Matuszczyk (Krakowska 3), którego napadnięto i po owinięciu głowy jego własną marynarką, aby nie krzyczał i nie widział kto go bije, zadano mu kilka razów w głowę żelaznemi sztabami. Nieprzytomnego i ze złamaną kością skroniową przewieziono p. Matuszczyka do szpitala.

W dniu wczorajszym bestjalscy awanturnicy w osobach Józefa Bachowskiego (Grzybowa 8), Edwarda Gacki (Narutowicza 20) i Mieczysława Nowaka (Porębska 16), znaleźli się na ławie oskarżonych w Sądzie okręgowym w Sosnowcu. Sąd skazał każdego z nich na 9 miesięcy więzienia.

Ze sportu.

T.S. „VICTORIA“ — T.K.O. „ŚWIT“. Drugie w tym sezonie zawody o mistrzostwo kl. A kiel. Z. O. P. N. rozegra mistrzawska drużyna TS. „Victoria“ z miejscową drużyną TKO. „Świt“. Zawody te odbędą się na boisku TS. „Victoria“ w Sosnowcu przy ul. Aleja w niedzielę dnia 5 bm. o godz. 4 popołudniu. Zawody te będą nader ciekawe, ponieważ „Świt“ w ub. niedzielę w walce o mistrzostwo z miejscową silną drużyną żydowską „Makabi“ nie dał się pokonać, osiągając rezultat remisowy 0:0. O godz. 2 popoł. przedmecz rezerw powyższych klubów.

Wynalazek polskiego inżyniera

przeciw katastrofom kolejowym.

Odbyła się niedawno w Warszawie demonstracja nadzwyczaj interesującego wynalazku, dokonanego przez polskiego inżyniera w Przemyślu, Włodzimierza Daszkiewicza.

Wynalazek ten uniemożliwić ma katastrofy kolejowe, spowodowane przeoczeniem sygnału przez maszynistę.

W demonstracji wynalazku udział brała komisja specjalna, złożona z przedstawicieli Ministerstwa komunikacji, profesorów politechniki warszawskiej, Związku wynalazców oraz wybitnych inżynierów polskich.

Próba wypadła bardzo pomyślnie. We wszystkich wypadkach mogących spowodować przeoczenie sygnałów, parowóz wstawiony w aparat p. Daszkiewicza, alarmował samoczynnie gwizdkiem zbliżanie się pociągu do sygnału.

Jednocześnie aparat ten, spowodowawszy gwizd lokomotywy, samoczynnie uruchamiał hamulec parowozu i pociągu, kontrolując zarazem tę czynność.

Wynalazek p. Daszkiewicza mieć będzie niezwykle doniosłe znaczenie. Większość wielkich katastrof kolejowych wynika wskutek mgły, zamieci, śnieżyc i nawałnic, uniemożliwiających dostrzeżenie sygnałów.

Zastosowanie tego wynalazku katastrofy takie uniemożliwi, alarmując maszynistę i automatycznie zatrzymując pociąg przed sygnałem.

Życie gospodarcze.

Rozwój automobilizmu światowego w r. 1928.

Wydawnictwo „American Automobile“ w New-Yorku podało interesujące cyfry, dotyczące rozwoju automobilizmu w całym świecie w roku 1928.

Ogólna liczba znajdujących się w życiu automobilów na kuli ziemskiej wynosiła w r. 1928 cyfrę 32.000.000 wozów. Z tej liczby przypadało na Stany Zjednoczone 24.494.580 aut, na W. Brytanję — 1.372.109, na Francję — 1.108.900, na Kanadę — 1.061.828, na Niemcy — 545.100, na Australję — 515.851, na Argentynę — 299.839, na Włochy — 172.000, na Hiszpanję — 156.501, na Brazylję — 155.000, na Nową Zelandję — 151.454, na Indje — 131.500, na Szwecję — 126.898, na południową Afrykę — 125.850, na Belgję — 108.225 wozów.

Na kontynenty przedstawia się podział kursujących automobilów, jak następuje: Afryka — 278.272, Ameryka (bez Stanów Zjedn.) — 1.813.762, Azja — 416.743, Europa — 4.218.986, Australja i archipelagi — 707.609, Stany Zjednoczone — 24.494.580, czyli ogółem 31.929.952. W liczbie powyższej nie uwzględniono motocykletek, których „American Automobile“ doliczyła się 2.223.024 (Europa posiada ich najwięcej, bo 1.881.550, Stany Zjednoczone zaś tylko 117.085).

Z ogólnej liczby 31.929.952 wozów, znajdujących się w użyciu, 26.785.419 zalicza się do kategoryj turystycznych i osobowych, 5.144.533 zaś do kategorji wozów ciężarowych.

Z giełdy warszawskiej.

CEDUŁA Z DNIA 2-5.

AKCJE: Bank Dyskontowy 122.00, Bank Polski 164.00—163.25—163.50, Bank Zw. Sp. Zarobk. 78.50, Lilpop 33.00, Starachowice 23.50, Modrzejów 22.75, Norblin 160.00, Ostrowieckie 89.00, Rudzki 40.75.

WALUTY i DEWIZY: Nowy Jork 8.90 Londyn 43.28 i pół, Paryż 34.86, Wiedeń 125.25, Praga 26.38 i trzy czwarte, Włochy 46.75, Szwajcarja 171.85, Holandja 358.60, Sztokholm 238.39, Dolarówka 5 proc. 75.00—71.00—72.25, Ziemskie Kredytowe 4 i pół proc. 46.50—46.25, Poż. Konwersyjna 5 proc. 67.00, Poż. Inwestycyjna 4 proc. 101.50—102.25.

Tendencja dla akcyj utrzymana, dla walut mocniejsza.

Wieśniak ukamienowany

za słuchanie radja!

Do jakiego stopnia panuje jeszcze wśród ludzi ciemnota i wiara w zabobony, dowodzi niebywały fakt jaki wydarzył się we wsi Wierzbowo pod Szczuczynem.

Jeden z zamożniejszych i bardziej oświeconych gospodarzy, założył w swej chacie radjo z głośnikiem. Zdawałoby się, że wynalazek ten nie wzbudzi wątpliwości co do celu swego użytkowania, tembardziej, że właściciel radja Jan Nicewski pragnął rozpowszechnić tę niezastąpioną rozrywkę na wsi i w tym celu umożliwiał sąsiadom przysłuchiwania się koncertom.

Tymczasem wśród starszyzny we wsi wrzało jak w ulu, urojono sobie bowiem, że przyrząd ten działa przy pomocy czarnych sił i jest przyczyną klęsk we wsi. Gdy więc np. zdechła krowa jednemu z sąsiadów, to znowu koń zaniemógł, drobny pożar powstał od zaprószonego ognia — radzono i zastanawiano się nad temi wypadkami, widząc jako przyczynę tych wypadków istnienie radja we wsi.

Zaczęto wkrótce przebąkiwać, że to dopiero początek i że sroższe jeszcze kary spadną na mieszkańców wsi, o ile ten „djabelski“ wynalazek nie zostanie zniszczony.

Nicewski puszczał mimo uszu te uwagi w duszy, litując się nad ciemnotą swych ziomków. Nie zdjął też radja, gdy specjalna delegacja zwróciła się z kategorycznem żądaniem usunięcia „piekielnego“ wynalazku.

Tymczasem jakiś znowu drobny przypadek popchnął ciemnych ludzi do stanowczego kroku. Podjudzeni przez kilku najzawziętszych wrogów radja, mieszkańcy wsi, oczekiwali późnym wieczorem powrotu Nicewskiego z miasteczka. Gdy ukazał się on na drodze otoczono go kołem i poczęto rzucać w nieszczęśliwą ofiarę kamieniami.

Bezbronny wśród gromady rozwścieczonych sąsiadów, Nicewski padł pod razami i wyzionął ducha.

Policja po przeprowadzeniu dochodzenia aresztowała 3 przywódców tego strasznego czynu i osadziła ich w areszcie.

To ukamienowanie niewinnego człowieka jest jednym smutnym objawem niebywałej ciemnoty, jaka panuje w niektórych zapadłych wsiach.

Kronika Zawiercia.

Kino „Stella“ — „Czcij matkę swoją“.

× **PODZIĘKOWANIE.** Przewodniczący komitetu obchodu iminien marsz. Piłsudskiego p. pułk. Werner składa serdeczne podziękowanie: pp. A. i S. Steinhagenom za papier, p. M. Porczyńskiej, p. M. Dąbrowskiej, ks. kan. B. Wajzlerowi, p. Wł. Popielowi i p. E. Pytlarzowi za pracę redakcyjną przy wydaniu „Jednodniówki“, p. dowódcy 2 p. lotn. za przysłanie samolotów, wszystkim kierownikom i kierowniczkom szkół za zorganizowanie poranków, p. dyr. Sachsemu i p. dyr. Wesołowskiemu za urządzenie transparentu, wreszcie wszystkim prezesom instytucyj i związków, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do uświetnienia obchodu.

× **OBCHÓD 3 MAJA** rozpocznie uroczyste nabożeństwo o godz. 10.30 w kościele parafjalnym, o godz. 12 na boisku T. A. Z. odbędzie się dekoracja medalami „Polska swemu obrońcy“, o godz. 15 popisy sportowe, o godz. 15.30 w Domu ludowym popis gimnastyczno - rytmiczny uczenic seminarjum naucz., równocześnie w parku Bronisławów wielka zabawa ludowa. Organizująca obchód P. M. S. przeprowadzać będzie zbiórkę na oświatę. Związek oficerów rezerwy organizuje w salach resursy T. A. Z. raut, w którym część programową wypełnią: p. Marja Chmielowa - Tryczyńska i p. Władysław Purchla, artyści oper katowickiej i lwowskiej oraz p. Mieczysław Mowczanowski, humorysta, pod dyrekcją i przy współudziale popularnego recytatora - humorysty p. Leona Wyrwicza.

× **MIEJSKISMU URZĘDOWI ZDROWIA POD ROZWAGĘ.** „Źle się dzieje w państwie duńskiem“ — możnaby słowami poety powiedzieć o sanitarnej służbie miasta. Dwa ostatnio zaszłe wypadki świadczą o niedostatecznej ochronie zdrowia obywateli i wymagają natychmiastowej rewizji stosunków. We wsi Grabowa pod Niegowonicami, na granicy powiatu Zawierciańskiego zapadło na tyfus plamisty 5 osób, które zostały przewiezione do „szpitala epidemicznego“ w Zawierciu. Tu trzeba nadmienić, że szpital ten, prócz nazwy, nie ma żadnych innych kwalifikacyj na szpital zakaźny. Jest to ciasna chałupka, bez kanalizacji, bez żadnych urządzeń dezynfekcyjnych, mająca za to opodal strugę, która przez stawy T. A. Z. wpada do Warty, płynącej przez całe miasto. Ubrania chorych wysłano dla odkażenia do zakładu dezynfekcyjnego, oddalonego o blisko 2 klm.

Drugi wypadek jest podobnej natury. W areszcie miejskim, w oddziale dla kobiet przez 18 dni marca nocował po powrocie z Francji robotnik Maltazar, chory na otwartą gruźlicę płuc. W kwietniu Maltazara przeniesiono do izdebki przy zakładzie dezynfekcyjnym, gdzie po 4 dniach życie zakończył, a w oddziale kobiecym aresztu, zaniedbując przeprowadzenie dezynfekcji, osadzono aresztantki.

Czemu chorych tyfusowych nie odesłano do „naprawdę“ epidemicznego szpitala w Czeladzi, czemu zaniedbano dezynfekcji, nad tem zastanawiać się będą zawiadomieni o tem: lekarz powiatowy i prokurator. My ze swej strony musimy stwierdzić, że zdrowie publiczne jest w niebezpieczeństwie.

× **CHUDY TYDZIEŃ.** Ponieważ budżet miejski nie jest zatwierdzony, a uchwalone prowizorjum na kwiecień wygasło, miasto gospodaruje narazie bez wypłat, urzędnicy otrzymali zaliczkowo 30 proc. poborów. Stan taki trwać będzie do wtorku, gdyż prowizorjum na maj Rada miejska uchwalić może dopiero w poniedziałek (dziś i w niedzielę święta, a jutro sabbath)

× **PRZEZ PODKOP** skradziono w sklepie Jana Gila (Piaskowa 20) towary kolonjalne i tytoniowe wartości 543 zł.

× **NOWY SYSTEM OSZUKAŃCZY.** Wykorzystując podobieństwo banknotów 5-złotowych do starych 5-markówek polskich, na jarmarkach włościanom oszuści wtykają bezwartościową makulaturę. Ostatnio dwa takie banknoty otrzymał Wawrzyniec Fidyk od Stanisława Popczyka z Rokitna Szlacheckiego.

Popieraicie L. O. P. P.

Kronika Olkuska.

× 1 MAJ W OLKUSZU. Obchód socjalistyczny minął w Olkuszu spokojnie. Przed godz. 11 przybyły na rynek pochody robotnicze fabr. „Olkusz“ i z okolicy, gdzie urządzony został wiec, na którym przemawiali: pos. Kwapiński i inni. Wieczorem przedstawienie w Domu robotniczym i zabawa. Wśród kilku transparentów, na jednym widniał napsi: „Precz z komunistami“. Ani przed 1 maja, ani w tym dniu żadnych wybryków komunistycznych nie zauważono, nawet — jak to miało miejsce w inne lata — nie znaleziono ani jednej szmaty komunistycznej lub jakiejkolwiek broszury.

× TRUP W LESIE TRZYCIĄSKIM. W dniu 1 bm. w lesie w Trzyciążu, gm. Żarnowiec znaleźli przechodniet trupa mężczyzny. Ustaleniem nazwiska trupa i przyczyny śmierci zajęła się policja tamtejsza.

× AMATOR CUDZYCH ROWERÓW ZE ŚLĄSKA. W ub. niedzielę skradziono rower p. Rosiakowi z pod drzwi jego mieszkania. Jak się okazało, rower ten skradł 15-letni Alfred Rembalski z Szopienic. O kradzieży tej zameldował na policji w Szopienicach sam ojciec młodego amatora cudzej własności.

Naprawa wodospadu

NIAGARY.

Jeden z najpiękniejszych na świecie dziwów przyrody, słynny wodospad Niagary, zaczął zwężać się widocznie, zwłaszcza od strony kanadyjskiej, gdzie tworzy wspaniałą, olbrzymią podkowę, wskutek tego, że pęd wody ścierał stopniowo w ciągu długich lat skoliste podłoże do tego stopnia, iż wodospad zaczął cofać się pośrodku o dwie do trzech stóp rocznie.

Zagłębienie to zmieniło kierunek wód nadbrzeżnych, które coraz bardziej wciskały się w tę wklęsłość, obnażając wybrzeże.

Wobec takiego alarmującego stanu rzeczy, rząd Stanów Zjednoczonych i rząd Kanady podpisały świeżo umowę, na której mocy obie strony przystąpią do naprawy słynnego wodospadu przez budowę kilku „niewidzialnych jazów“, które przywrócą dawny kierunek wodom nadbrzeżnym Niagary.

Gorączka spekulacyjna w Stanach Zjednoczonych A. P.

KAŻDY GRA NA GIEŁDZIE. — „LADIES BROKERS“ — NAJMODNIEJSZE KLUBY DLA AMERYKANEK. POMIMO GWAŁTOWNEJ ZNIŻKI — GORĄCZKA SPEKULACYJNA. — SZKODY DLA INTERESÓW EUROPEJSKICH.

Jedną z najbardziej charakterystycznych cech obecnego życia w Stanach Zjednoczonych A. P. jest gorączka spekulacyjna. Giełda, akcje i papiery wartościowe — stały się głównym tematem dnia, najbardziej pożądanym artykułem, — który wszystkich pociąga i interesuje. Nietylko szerokie koła finansowe i liczne rzesze kapitalistów i rentierów, ale cała niemal ludność — wszyscy, począwszy od ulicznego czyściciela butów— a skończywszy na miljonerach — grają dziś na giełdzie. Jakaś manja spekulacyjna ogarnęła wszystkie miasta i wszystkie warstwy. Każdy, kto dysponuje choćby najdrobniejszym kapitałem, uważa za najbardziej wskazane lokować go w akcjach i operacjach giełdowych. Kupić sprzedać— obracać — oto hasło dnia. A choć niekiedy obroty te kończą się fiaskiem, choć niekiedy nagła zniżka papierów powoduje bardzo dotkliwe straty, to jednak nadzieja na pomyślniejszą konjukturę zwycięża i wszyscy żyją przemocą nadzieją i żądzą wysokich i łatwych zysków.

W tym szale giełdowym stanęły na pierwszem miejscu Amerykanki. Tak jak modną stała się fryzura „a la garcon“ — jak modną i pożądaną jest toaleta i kosztowności z Paryża, tak modnemi stały się spekulacje giełdowe. Toteż dziś w samym tylko N. Jorku istnieje poważna ilość wielkich biur, — które niczem innem nie trudnią się, jak pośrednictwem i dawaniem wskazówek dla tranzakcyj giełdowych. „Ladies brokers“ zwią się te biura — przyczem poszczególne z nich mają nie mniejszą sławę, niż najwytworniejsze magazyny krawieckie, lub też reklamowane „salony piękności“. Od rana do wieczora panuje w tych „ladies brokers“ bardzo ożywiony ruch—schodzą się tu przedstawicielki najrozmaitszych warstw oraz wartości pieniężnej — i tak — jak w najmodniejszym lokalu — wczytują się w najświeższe nowinki z giełdy, wydając ciągle polecenia o kupnie i sprzedaży.

Ta gorączka spekulacyjna była przez bardzo długi czas wieńczona bardzo poważnymi zyskami. Przy ciągłej zwyżce kursów — zdobywało się łatwo mniejsze, lub większe dochody, nic tedy dziwnego, że wszyscy z tem większą chęcią oddawali się, tej manji giełdowej. Zwłaszcza młode Amerykanki, pełniące funkcje pomocnic biurowych, czy też sklepowych — uważały dochody giełdowe za poważne uzupełnienie finansowe dla zdobycia modnych sukienek, — pończoszek, i tym podobnych ozdób toaletowych... Szły zatem zlecenia giełdowe we wzrastających ustawicznie cyfrach — rosły z dnia na dzień do nieprawdopodobnych niekiedy rozmiarów.

Ta niezdrowa atmosfera, jaka rozwinęła się wokół giełdy, — zmusiła wreszcie władze amerykańskie do pewnej kontrakcji. Banki państwowe podwyższyły procenty od pożyczanych pieniędzy — i to po pewnym czasie zatamowało akcję zwyżkową na giełdach. Stan ten utrzymuje się już wprawdzie od dwóch miesięcy i doprowadził licznych poważnych spekulantów do bardzo tragicznych następstw — niemniej jednak nastroje wśród szerokich mas nie załamały się, żądza spekulacyjna jest wśród szerokich kół ciągle bardzo silna. — Biura bankowo - giełdowe stanowią więc w dalszym ciągu główną atrakcję, czynione są ustawiczne zakupy i prowadzi się tranzakcje w nadziei, iż najbliższe dni przyniosą znowu nieoczekiwaną zwyżkę i pomnożą w kilkakrotnej wysokości włożony kapitał. Atmosfera podniecenia trwa zatem i nie słabnie ani na chwilę.

Z punktu widzenia interesów europejskich ma ta manja spekulacyjna bardzo ujemne skutki. Zainteresowanie bowiem dla solidnych europejskich papierów państwowych, które nie są podatne dla spekulacji, jest minimalne. To też wszyscy chętnie wyzbywają się walorów europejskich i spieniężają je — by cały kapitał rzucić w rokujące większe zyski papiery przedsiębiorstw amerykańskich. Oczywiście, iż w takiej atmosferze nie może być w dalszym ciągu mowy o lansowaniu na rynkach amerykańskich nowych pożyczek europejskich i w chwili obecnej uważać należy Amerykę za zamkniętą dla wszelkich operacyj kredytowych państw europejskich.

Trudno przewidzieć, jak długo potrwa ten stan rzeczy, to jedno jest jednak pewne, iż obecne nastroje nie rokują zbyt rychłego uspokojenia się gorączki spekulacyjnej.

St. W.

Kobiety-żołnierze

W ARMJI SOWIECKIEJ.

„Prawda“ podaje, iż sowieckie towarzystwo obrony lotniczej i przeciwgazowej „Ossoawjachim“ uchwaliło tworzyć specjalne oddziały kobiece, które wezmą udział w tegorocznych manewrach letnich armji czerwonej. Pierwotnie projektowano nadać tym oddziałom charakter formacyj pomocniczych, lecz następnie myśl tę odrzucono i oddziały kobiece „Ossoawjachimu“ będą zwykłemi oddziałami ochotniczemi, podzielonemi na wszystkie rodzaje broni.

„Ossoawjachim“ liczy, iż już w roku bieżącym wciągnie do służby wojskowej przeszło 40 tysięcy kobiet.

GIEŁDA PRACY.

Wolne miejsca na dzień 4 maja 1929 roku.

Kandydatów do policji państwowej na wyjazd — 5.

Pomocy górniczej na wyjazd — 50.

Sortownik do wełny ze świadectwami w miejscu — 1.

Akwizytor na ogłoszenia — 1.

Robotników do browaru — 2.

Pucerów ze świadectwami — 2.

Pomocy górniczej w miejscu — 5.

W ub. dniu zakłady pracy zgłosiły 10 wolnych miejsc. P. U. P. P. skierował do pracy 31 osób.

ARMSTRONG LIVINGSTONE.

Wbrew oczywistości.

PRZEKŁAD AUTORYZOWANY MARJI BOGDANI.

72)

— Nie, nie mogę... — Cecil słowa te dobył z największym wysiłkiem ze sparaliżowanej trwogą krtani. Zrozumiał w tej chwili całą grozę swego położenia i padł bezsilnie na krzesło, jakby w oczekiwaniu fizycznego ciosu. — Proszę, niech pan mówi dalej.

— Pan schodził czasami z Grayem do podziemia, w którem trzymano pieniądze, pan też bezwątpienia miał sposobność przywłaszczenia sobie tej paczki banknotów. Ktoś mógłby powiedzieć, że pan ratując samego siebie przed hańbiącem odkryciem, postarał się o unieszkodliwienie tego, który pierwszy tę kradzież skonstatował, o unieszkodliwienie, które samo przez się zrzucało podejrzenie o kradzież na barki zamordowanego. Ten sam ktoś mógł był dalej utrzymywać, że pan świadomie zwrócił ów banknot pannie Gray, by utwierdzić wszystkich w przekonaniu o winie Graya.

W pokoju zapanowało na parę chwil milczenie tak głuche, że głos małego, serbrnego zegarka, stojącego na kominku zadźwięczał tak donośnie, jak uderzenie „Wielkiego Bena“.

Creighton spojrzał ze współczuciem na swą ofiarę i doznał wrażenia, że odgrywa w tej chwili rolę średniowiecznego inkwizytora; nieraz już w życiu brał udział w podobnych scenach, nigdy jednak nie umiał oprzeć się uczuciu litości na widok ludzkigo cierpinia.

— Rzuca pan straszne oskarżenie, panie Creighton... Wiem, że moje nerwy nie stoją na wysokości zadania... Czuję się zupełnie rozbity...

— Bardzo mi przykro. Przedstawiłem tylko panu położenie, tak jak je widzę.

— To dziwne, że okoliczności mogą świadczyć w ten sposób przeciw niewinnemu człowiekowi! To straszne, to potworne!...

— Zdaje sobie z tego sprawę w wyższej może mierze niż pan. W moim zawodzie łatwo o pomyłki — wiem także, że pozory często mylą. Dlatego też siedzę tu i rozprawiam z panem — nie zwracam się zaś z oskarżeniem ani do pańskiego wuja... ani do policji.

— Może ta ostrożność właśnie stanowi pańską siłę! — Cecil począł powoli odzyskiwać zimną krew, jakkolwiek widać było, że drży zlekka. Wstał z krzesła.

— Miałem zamiar pojechać dziś do Nowego Jorku... czy może mam zostać?...

— Ach, nie, skądże! Nie mam zamiaru ograniczać pańskiej swobody, ani w moralnym, ani w fizycznym sensie.

— Pojadę zatem — oczy jego zetknęły się na chwilę z źrenicami detektywa. — Upiję się dziś na umór — powiedział wprost.

— Nie wezmę tego panu za złe, jestem bardzo wyrozumiały pod tym względem; zrobiłbym prawdopodobnie to samo, gdybym był na pańskiem miejscu.

— Na mojem miejscu! Creighton! Gdyby pan był na mojem miejscu — coby pan zrobił? Proszę mi dać szczerą odpowiedź na szczere pytanie! Wierzę, że pan jest uczciwym człowiekiem i że panu chodzi o wykazanie prawdy, a nie o znalezienie jedynie kozła ofiarnego?

— Słusznie, niemniej nie mogę panu dać żadnej rady, ponieważ nie siedzę w pańskiej duszy i nie czytam w pańskich myślach. Czyste sumienie jest wielką podporą w podobnych wypadkach. Jeżeli pan jest niewinny, — niech pan ściśnie zęby i czeka na rozwój wypadków. Jutro nadejdzie nowy dzień!

— I jutro pod mikroskopem może się znaleźć nowy okaz... Cecil z wysiłkiem uśmiechnął się pobladłemi wargami. — Ktokolwiek to będzie, będę mu współczuł gorąco!

— W tej chwili rozległo się pukanie, Ransom otworzył drzwi i stanął na progu, lecz usunął się natychmiast nabok, by przepuścić wychodzącego Cecila. Lokaj spojrzał uważnie w twarz młodzieńca.

— Ktoś prosi pana do telefonu, panie Creighton.

— Dobrze, Ransom.

Detektyw dotknął ręką kieszeni i upewnił się czy list do Hortona spoczywa w niej nadal, następnie zszedł nadół.

D. n.

PALTA DAMSKIE
LETNIE

w kolosalnym wyborze gatunków i fasonów

poleca

„WAWEL"

SOSNOWIEC, 1-go Maja 21.

PALTA MĘSKIE

gotowe i na zamówienia

poleca

„WAWEL"

SOSNOWIEC, 1-go Maja 21, tel. 9-55.

1737

WYBÓR MAGAZYN BŁAWATNY DYWANÓW

Ludwik Finkelstein

Sosnowiec, Modrzejowska 17.

TELEFON 2-75.

NA SEZON WIOSENNO-LETNI POLECA wielki wybór towarów wełnianych, jedwabnych i bawełnianych, na palta i kostjumu, jakoteż duży wybór dywanów ręcznie tkanych, firanek ręcznej roboty, kolder, kocy, oraz pokrycia meblowe.

Wyłączna sprzedaż towarów męskich znanych ze swej dobroci fabryki Emanuel Tisch Bielsko.

Dogodne warunki spłaty.

FIRANEK Ceny konkurencyjne. JEDWABI

KUPNO i SPRZEDAŻ

Domek o czterech ubikacjach wraz z sklepem do sprzedania przy ulicy Robotniczej 11 natychmiast do objęcia. Wiadomość: Sosnowiec ul. Staszyca 23 Strzemecki. 2447

Fortepian w bardzo dobrym stanie do sprzedania. Staropogońska 14 od 18—20. 2460-3

Okazja! Fortepian mało używany sprzedam tanio. Sosnowiec, Dworska 4, Cwięk. 2458

Kupię motor 2 HP. na prąd zmienny 220 Volt. Oferty nadsyłać do biura ogłoszeń Hławskiego w Sosnowcu pod „Motor". 2466-3

Magiel w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość: Sosnowiec, Piłsudskiego 68. 2414-2

Sprzedam tanio 2 domy w Sosnowcu w których po przeprowadzeniu pewnego remontu będzie zaraz do wynajęcia 22 pokoje. Wiadomość „Kurjer Zachodni" w Sosnowcu. 2412-3

Magiel do sprzedania Janów Miejski, Kolonja Robotnicza 14, Karol Pyka. 2409-2

POSADY i PRACE

Sierota z inteligentnej rodziny, lat średnich, bezwzględnie uczciwa i godna zaufania—poszukuje posady jako pomocnica buchaltera, kasjerki, ekspedjentki, tudzież może się zająć gospodarstwem, wychowaniem dzieci. Świadectwa posiada kilkoletnie. Wymagania skromne. Łaskawe zgłoszenia proszę kierować do „Kurjera Zachodniego" pod „Zdolna i zaraz". 2445-2

Zdolny fryzjer (fryzjerka) damski potrzebny. Będzin Kołłątaja 26 Prokopowicz. 2449

Potrzebny furman kawaler z całkowitem utrzymaniem. Stanisław Kubiczek, Będzin Małachowskiego 38. 2450

Pomocnik(ca) buchaltera potrzebny zaraz. Oferty do „Kurjera Zachodniego" pod „Handel". 2459

LOKALE

Przyjmę pana na mieszkanie wejście oddzielne. Sosnowiec, Swobodna 16. 2448

Pokój odnajmę solidnemu panu. Sosnowiec, Piłsudskiego 14 „Sokół". 2423

Poszukuję 1 lub 2 pokoi w Dąbrowie na urządzenie kancelarji. Zgłoszenia do „Kurjera" pod Komornik. 2461-3

ZGUBIONE DOKUMENTY

Rok Władysław zgubił książkę wojskową wraz z kartą mobilizacyjną wydaną przez PKU. Sosnowiec. 2423-3

Marcin Antoni Kwiatkowski zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Zawiercie. 2411-3

RÓŻNE

Warszawska Firma „Privat Detektiv" oddział w Sosnowcu Staropogońska załatwia wszelkie dochodzenia w sprawach: handlowych, prywatnych, karnych, przeprowadza wywiady o trybie życia, zdrowia, dochodach, z działalności i udziela wszelkich informacji w całym kraju. Takowe wykonywujemy szybko i rzetelnie. Dyskrecja zapewniona. 2443

Nowo - uruchomiony dział szlifiersko-mechaniczny przy zakładzie zegarmistrzowskim w Sosnowcu przy ul. Czystej 7. Przyjmuje się do ostrzenia wszelkiego rodzaju nożyce, nożyczki krawieckie, fryzjerskie, noże zwyczajne, oraz używane do wszelkich maszyn. Wykonuje również z gwarancją reparacje maszyn do szycia, numeratorów, instrumenty chirurgiczne, migawki do aparatów fotograficznych, barometry, gramofony itp. 2446-2

Zdolności: Napisz imię, nazwisko, miesiąc urodzenia, otrzymasz darmo określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. Warszawa, Redakcja „Wiedza Tajemna". Załączyć znaczek pocztowy na przesyłkę. 2399-4

LOSY

do 1-ej klasy 19-ej Loterji Państwowej wszyscy kupują w najpopularniejszej i najszczęśliwszej kolekturze Polski Zachodniej

W. KAFTAL i S-ka

KATOWICE, ulica św. Jana 16

Oddział Król. Huta, ulica Wolności 26

„ Bielsko, ulica Wzgórze 21

P. K. O. 304.761

Główna wygrana: 2455

Zł. 750.000.—

pozatem 92.500 wygranych na ogólną olbrzymią sumę

zł 28.272.000,—

Co drugi los musi wygrać!!!

CENA LOSÓW: 1/4 zł 10.— 1/2 zł 20.— 1/1 zł 40.—

Ciągnienie już dnia 23 i 24 maja b. r.

Dotychczas padły u nas wygrane

na zł 18.000.000,—

Tysiące wzbogaconych i uszczęśliwionych są żywym i niezaprzeczalnym dowodem naszego szczęścia i popularności i śmiało rzec możemy, że kto cierpliwie czeka swej kolejki,

w naszej kolekturze przegrać nie może!

Z powodu wielkiego popytu na nasze szczęśliwe losy — należy pospieszyć się z zamówieniami:

Oryginalne plany gry bezpłatne.

W tem miejscu wyciąć i przesłać nam w liście

KARTA ZAMÓWIEŃ K. Z.

Do kolektury W. KAFTAL i S-ka

Katowice, ul. św. Jana Nr. 16

Niniejszym zamawiam

——— losów ćwiartek po zł. 10,—
——— losów połówek po zł. 20,—
——— losów całych po zł. 40,—

Należność zł. ——— uiszczę po otrzymaniu losów blankietem nadawczym PKO. 304 761 przez firmę załączonym

Imię i nazwisko———

Dokładny adres———

Krynica pensjonat blisko łazienek i zdroju poleca pokoje słoneczne z balkonami. Kuchnia doskonała. Sezon pierwszy ceny zniżone. Zamówienia przyjmuje M. Macukowa, Sosnowiec Piłsudskiego 30. 2444-3

Byli adepci filmowi. Walne zebranie 4 maja rb. godz. 18 w żeńskiej szkole wydziałowej. Katowice, ul. Szkolna. 2351-2

Bez nauczyciela uczcie się literatury polskiej, języków obcych, historji, geografji, matematyki etc. Szczegółowy katalog wraz z okazową książką wysyła wydawnictwo „Pomoc Szkolna" Wajnera, Warszawa, Bielańska 5-89. 2393-4

Pasy nadające kształtom modną wysmukłą linję i lecznicze od 10 zł. Sosnowiec, Dęblińska 11 „Rozalja" 2463

Biuro Próśb Lewkowicza, Będzin Sączewskiego 29, Tel. 3-47 referuje podania: sądowe administracyjne, skarbowe, wojskowe, akcyzowe, etc., przepisuje i uczy pisać na maszynach. 2451-3

Szkoła Szoferów w Sosnowcu ul. Swobodna 7. Przyjmuje zapisy nowych kandydatów. Opłata ratami. 2452

KINO SFINKS

Od poniedziałku 29 kwietnia do 3 maja włącznie

„CAREWICZ"

Przebój filmowy!

Według dzieła Gabrjeli Zapolskiej. W roli głównej IWAN PETROWICZ. Despotyzm Carów. Dzieje gwałtów i zbrodni. Krwawe rządy Ochrany.

Kino „WAWEL" *Sielce — obok kościoła.*

Od 29 b. m. tylko kilka dni

Macisto-Imperator

w 6 aktach. Nad program komedja

Wkrótce JACKIE COOGAN u ludożerców

KINO-TEATR „UCIECHA" Dąbrowa Górn., 3 Maja 14 tel. 3-01.

Tylko 4 dni!!! środa 1, czwartek 2, piątek 3 i sobota 4 maja 1929 r. Tylko 4 dni!!!

„PONAD ŚNIEG"

Według dramatu Stefana Żeromskiego

Początek seansów: w dni powszednie I-szy o godz. 6-ej, ostatni 9.30; w niedziele i święta I o godz. 4, ostatni 9.30.

ANONS! Od niedzieli 5 maja rb.

Najznakomitszy tragik świata! Król mimiki i maski

Emil Jannings

W najświetniejszej swej — kreacji w filmie — „OSTATNI ROZKAZ"

Last Comman

Cennik ogłoszeń: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie względnie przed tekstem 60 gr., w kronice 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10 gr., za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 20 groszy za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 złoty. Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25 proc. droższe. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadom

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64. ADMINISTRACJA: Deblińska Nr. 1. Telef. Nr. 73. | Filje: BĘDZIN, Małachowskiego 7. DĄBROWA, Sobieskiego 8. telef. 1-25. | ZAWIERCIE, 3-go Maja 27. GRODZIEC, Będzińska.

Wydawca i redaktor nacz.: TADEUSZ OPIOŁA. Druk. „Kurjera Zachodniego" w Sosnowcu, Piłsudskiego 4. Redaktor odpowiedzialny: HENRYK STRYJEWSKI.